

Τα νέα μας

Περιοδική έκδοση Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης

Δεκέμβρης 2022

Ακαδημαϊκά νέα	Σελ. 4-5
Ημερολόγιο Δραστηριοτήτων Ιατρικής Σχολής	Σελ. 6-7
Διορισμοί, χρηματοδοτήσεις	Σελ. 9-11
Πανεπιστημιακή Γαστρεντερολογική Κλινική ΠΑΓΝΗ. Μια ομάδα στην αιχμή της τεχνολογίας.	Σελ. 12-15
Μουσείο Ιατρικής Κρήτης	Σελ. 16-18
Θερινά Σχολεία	Σελ. 25-26
Φοιτητικές ομάδες-νέα	Σελ. 30-36

Η Ιατρική Σχολή ξαναβρίσκει

Μήνυμα του Κοσμήτορα Ιατρικής Σχολής, Καθηγητή κ. Γ. Κοχιαδάκη

Η Ιατρική Σχολή είναι σε θέση να καταγράψει ένα θετικό απολογισμό δράσεων σε όλα τα πεδία:

Στην έρευνα, τη διδασκαλία, την κλινική πράξη και τη διασύνδεση με την κοινωνία.

Ακολουθώντας τις επιταγές των καιρών, η Ιατρική Σχολή συνάπτει νέες ακαδημαϊκές συνεργασίες, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, φιλοδοξώντας να διατηρήσει τη δυναμική που της έχει εξασφαλίσει μια εξέχουσα θέση στην αξιολόγηση μεταξύ των Ιατρικών Σχολών της χώρας.

Ανάμεσα στα επιτεύγματα της Σχολής μας, δεν παραλείπουμε να καταγράψουμε τις δράσεις που αναδεικνύουν τον ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα των επιστημών υγείας ως επιτελικό στόχο της εκπαιδευτικής πολιτικής της Σχολής μας για το μέλλον.

Με αισιοδοξία και εμπιστοσύνη συνεχίζουμε την πορεία μας...

Τελετές Ορκωμοσίας

Αισίως πραγματοποιήθηκαν δύο τελετές ορκωμοσίας για τους αποφοίτους Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και τους νέους διδάκτορες της Ιατρικής Σχολής.

Φωτογραφικά στιγμιότυπα

Ιούλιος 2022

Δεκέμβριος 2022

Ημερολόγιο Δραστηριοτήτων Ιατρικής Σχολής

Thera(g)nostics, 9-11/9/2022, GDM Megaron Hotel, Ηράκλειο Κρήτης

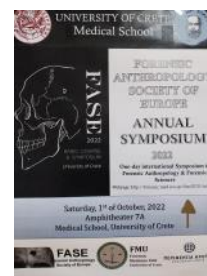
Στις 9-11 Σεπτεμβρίου 2022 διοργανώθηκε επιστημονικό συνέδριο με τον τίτλο "Thera(g)nostics | Recent Advances in Nuclear Medicine", το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης.

Φορέας Διοργάνωσης ήταν η Ελληνική Εταιρεία Πυρηνικής Ιατρικής & Μοριακής Απεικόνισης και υπεύθυνη για τη διοργάνωση ήταν η κ. Σοφία Κουκουράκη, Καθηγήτρια Πυρηνικής Ιατρικής της Ιατρικής Σχολής Διευθύντρια του Τμήματος Πυρηνικής Ιατρικής ΠαΓΝΗ.

Forensic Anthropology Society of Europe SYMPOSIUM 2022

Το ετήσιο Συμπόσιο Ιατροδικαστικής Ανθρωπολογίας 2022 διεξήχθη στην Ιατρική Σχολή, το Σάββατο 1 Οκτωβρίου, με τη συμμετοχή πολλών διακεκριμένων συμμετεχόντων από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Εβδομάδα Ενημέρωσης για τα Βλαστοκύτταρα από την Δημόσια Τράπεζα Ομφαλικών Βλαστοκυττάρων Κρήτης

Η Εβδομάδα ενημέρωσης για τα Βλαστοκύτταρα διοργανώθηκε από τις 14 έως τις 18 Νοεμβρίου - για έκτη συνεχή χρονιά - από τη Δημόσια Τράπεζα Ομφαλικών Βλαστοκυττάρων Κρήτης (ΔηΤΟΒ Κρήτης) της Αιματολογικής Κλινικής του ΠΑ.Γ.Ν.Η, σε συνδιοργάνωση με την Περιφέρεια Κρήτης και υπό την αιγίδα της 7ης Υγειονομικής Περιφέρειας (ΥΠΕ) Κρήτης.

Στις δράσεις συμμετείχαν φέτος και οι τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες της Κρήτης - Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου και Χανίων - η Περιφέρεια Ν. Αιγαίου, η Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης, το Γραφείο Σχολικών Δραστηριοτήτων της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Ηρακλείου, ο Παγκρήτιος Σύνδεσμος Εθελοντών Αιμοδοτών και Δωρητών Οργάνων Σώματος 'Αιματοκρήτης', ο Σύλλογος Εθελοντικής Προσφοράς και Στήριξης Χανίων 'Ορίζοντας', ο Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Ν. Ρεθύμνης 'Δοτες Ζωής', ο Όμιλος Βρακοφόρων Κρήτης, ο Σύλλογος φίλων Αιματολογικής Κλινικής Ηρακλείου 'Αναγέννηση' καθώς και το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών Δήμου Ηρακλείου (ΚΔΑΠ).

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Ομφαλικού Αίματος, την Τρίτη 15 Νοεμβρίου, στις 6:00 μ.μ. το κτίριο της Περιφέρειας Κρήτης φωταγωγήθηκε στα χρώματα της ΔηΤΟΒ Κρήτης. Παράλληλες δράσεις φωταγώγησης πραγματοποιήθηκαν – για πρώτη φορά - την ίδια ημέρα και ώρα από τις τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες της Κρήτης και την Περιφέρεια Ν. Αιγαίου φωτίζοντας το κτίριο της Περιφέρειας στο νησί της Ρόδου.

Οι δράσεις της Εβδομάδας Ενημέρωσης είχαν σκοπό την ευρύτερη ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση για την αξία της δωρεάς του ομφαλικού αίματος αλλά και την ανάδειξη των θεραπευτικών δυνατοτήτων και εφαρμογών. Συγκεκριμένα, ανακοινώθηκε από τη ΔηΤΟΒ Κρήτης και το ΠΑΓΝΗ (Κλινικές Αιματολογική και Αγγειοχειρουργική), η μελέτη και αξιοποίηση πλάσματος πλούσιου σε αιμοπετάλια για διαβητικούς ασθενείς με χρόνια έλκη, προάγοντας την κλινική χρήση του ομφαλικού αίματος.

Η Ιατρική Σχολή και η Διασύνδεση με τη Β΄ θμια Εκπαίδευση

Η Ιατρική Σχολή υλοποιεί ένα νέο πρόγραμμα εκπαιδευτικών επισκέψεων για το ακαδημαϊκό έτος 2022-23. Η Επιτροπή Διασύνδεσης με τη Β΄ θμια εκπαίδευση, υπό τον συντονισμό του Αναπλ. Καθηγητή κ. Ι. Χαραλαμπίδου, οργανώνει τις εκπαιδευτικές αυτές δραστηριότητες, που απευθύνονται σε μαθητές κατά προτεραιότητα Λυκείων και σε ειδικές περιπτώσεις και Γυμνασίων.

Το πρόγραμμα εκπαιδευτικών επισκέψεων που εκπονείται σε συνεργασία με το γραφείο Σχολικών Δραστηριοτήτων της Β΄ θμιας Εκπαίδευσης αναδεικνύει το έργο της Σχολής και συνεισφέρει στον επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων. Η πολυετής διάρκεια του προγράμματος και η συνεχής αναβάθμισή του χαίρει ιδιαίτερης αποδοχής από την εκπαιδευτική κοινότητα.

Μεγάλη είναι κάθε χρόνο η ανταπόκριση των σχολικών μονάδων κάθε χρόνο και γίνεται προσπάθεια να ικανοποιηθούν τα αιτήματα των περισσότερων σχολικών μονάδων.

Το πρόγραμμα εκπαιδευτικών επισκέψεων για το εκπαιδευτικό έτος 2022-23:

25/1/2023, 3/2/2023, 17/2/2023, 3/3/2023, 17/3/2023, 3/4/2023 σε συνεργασία με το Γραφείο Σχολικών Δραστηριοτήτων της Β΄ θμιας Εκπαίδευσης Νομού Ηρακλείου

31/3/2023, Ημερίδα επισκέψεων σε συνεργασία με το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων του Πανεπιστημίου Κρήτης για Σχολεία της Περιφέρειας Κρήτης

Διορισμοί νέων μελών Δ.Ε.Π

Έξι είναι τα νέα μέλη ΔΕΠ που ορκίσθηκαν και ανέλαβαν καθήκοντα στην Ιατρική Σχολή ΠΚ τον τελευταίο χρόνο. Ας ξεκινήσουμε λοιπόν (με αλφαβητική σειρά) να τους γνωρίσουμε:

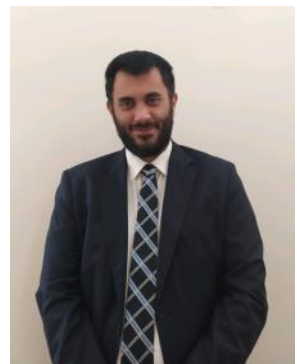
Η κ. Ευαγγελία Ακουμιανάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια Εντατικής Θεραπείας, μετά την αποφοίτησή της από την Ιατρική Σχολή του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών το 2000, έλαβε τον τίτλο ειδικότητας Πνευμονολογίας-Φυματιολογίας το 2008 από το Νοσοκομείο «Σωτηρία», εξειδικεύτηκε στην Εντατική Θεραπεία στο ΠΑΓΝΗ και έλαβε τη Διδακτορική της Διατριβή το 2015 από το Πανεπιστήμιο Κρήτης. Έχει μετεκπαιδευτεί στο Hopitaux Universitaires de Geneve (HUG), ICU Department, Switzerland, στο Universitaets Klinikum Goettingen, στο τμήμα Αναισθησιολογίας-Εντατικής Θεραπείας-Θεραπείας Πόνου, και στο Klinikum Kassel, τμήμα Αναισθησιολογίας-Εντατικής Θεραπείας-Θεραπείας Πόνου, Hessen, Γερμανίας. Έχει αρκετό ερευνητικό και συγγραφικό έργο.

Η κ. Ελένη Δρακωνάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια Ανατομίας, μετά την αποφοίτησή της από την Ιατρική Σχολή του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών το 2000, έλαβε τον τίτλο ειδικότητας στην Ακτινοδιαγνωστική από το ΠΑΓΝΗ (2008) και τη διδακτορική της διατριβή από το Πανεπιστήμιο Κρήτης (2008). Επιπλέον το 2014 έλαβε το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Μυοσκελετικής Ακτινολογίας-τίτλος EDiMSK. Έχει μετεκπαιδευτεί σε μεγάλα κέντρα όπως το Birmingham Univ. Hospitals NHS Trust, Nuffield Orthopaedic Centre, Oxford UK, και PET-CT Department, Churchill Cancer Centre, Oxford, UK. Πριν την εκλογή της στην παρούσα θέση, εργάστηκε ως ιδιώτης καθώς επίσης και στην Ιατρική Σχολή του Ευρωπαϊκού Παν/μίου Κύπρου, Λευκωσία ως Διδάσκουσα στο πρόγραμμα Ανατομίας και Κλινικών Δεξιοτήτων (anatomy & clinical skills). Έχει αρκετό ερευνητικό και συγγραφικό έργο.

Ο κ. Πέτρος Ιωάννου, Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας, μετά την αποφοίτησή του από την Ιατρική Σχολή του Παν/μίου Κρήτης (2011) έλαβε τον τίτλο ειδικότητας στην Εσωτερική Παθολογία το 2018 από το ΠΑΓΝΗ. Ολοκλήρωσε τη Διδακτορική του Διατριβή (PhD) στην Ιατρική Σχολή Παν/μίου Κρήτης το 2017 στο Εργαστήριο Παθολογίας. Έχει μετεκπαιδευτεί σε μεγάλα κέντρα όπως McGill University Health Center, Μόντρεαλ, Κεμπέκ, Καναδάς, University College of London Hospitals, NHS Foundation Trust, Λονδίνο, Αγγλία, Oxford University Hospitals, NHS Foundation Trust, Οξφόρδη, Αγγλία και ιδιαίτερα στο πεδίο των Λοιμώξεων. Έχει αρκετό ερευνητικό και συγγραφικό έργο.

Η **κ. Μαρία Μαρκέτου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Καρδιολογίας, αποφοίτησε από την Ιατρική Σχολή του Παν/μίου Κρήτης (1993) και στη συνέχεια έλαβε τον τίτλο ειδικότητας στην Καρδιολογία το 1999 από το ΠΑΓΝΗ και τη Διδακτορική της Διατριβή (PhD) το 2001 από το ίδιο Πανεπιστήμιο. Έχει μετεκτεδευτεί σε μεγάλα κέντρα του εξωτερικού όπως το Hypertension and Atherosclerosis section of Boston University, School of Medicine. Η κα Μαρκέτου έχει λάβει υποτροφίες τόσο για το εσωτερικό όσο και για το εξωτερικό και είναι μέλος σε μεγάλο αριθμό εταιρειών καρδιολογίας και υπέρτασης. Έχει ιδιαίτερα πλούσιο ερευνητικό και συγγραφικό έργο.

Ο **κ. Γρηγόριος Τσουκαλάς**, Επίκουρος Καθηγητής στο γνωστικό αντικείμενο «Ιστορία της Ιατρικής», αποφοίτησε από το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστήμιο «Saint Kliment Ohridski», της Σόφιας, Βουλγαρία (2001) και το 2012 έλαβε τη Διδακτορική Διατριβή Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Ιατρικής από το ΕΚΠΑ. Το 2013 έλαβε ειδίκευση στην Ογκολογία και το 2017 έλαβε τον τίτλο Ειδικότητας Πυρηνικής Ιατρικής από την Περιφέρεια Αττικής. Έχει λάβει διάφορα μετεκτεδευτικά διπλώματα τόσο στην Ιστορία της Ιατρικής όσο και στην Ανακουφιστική Ιατρική. Έχει διατελέσει Ακαδημαϊκός Υπότροφος στην Ιατρική σχολή του Δημοκρίτειου Παν/μιου Θράκης, Επιστημονικός Συνεργάτης στην Ιατρική σχολή του ΕΚΠΑ και του ΠΚ και Επισκέπτης Διδάσκων στην Ιστορία της Ιατρικής, στο Musée Testut Latarjet d'Anatomie et d'Histoire Naturelle Médicale, Πανεπιστήμιο Claude Bernard-Λυών, Γαλλία. Ο κος Τσουκαλάς έχει συνυπογράψει πολλές διεθνείς δημοσιεύσεις.

Ο **κ. Εμμανουήλ Φρουδαράκης**, Επίκουρος καθηγητής Φυσιολογίας-Νευροφυσιολογίας, αποφοίτησε από το τμήμα Βιολογίας του ΕΚΠΑ το 2005, συνέχισε τις σπουδές του στις Νευροεπιστήμες στο πανεπιστήμιο της Ουτρέχτης στην Ολλανδία και έλαβε το Διδακτορικό του Διπλωμα στις Νευροεπιστήμες από το Baylor College of Medicine, Houston TX, USA. Στο ίδιο Πανεπιστήμιο έχει πραγματοποιήσει μεταδιδακτορικές σπουδές και έχει εργαστεί ως καθηγητής Νευροεπιστημών, ενώ από 2019 είναι επικεφαλής ομάδας στο IMBB, ITE, Κρήτη. Το έργο του έχει δημοσιευτεί σε κορυφαία ερευνητικά περιοδικά στον τομέα των Νευροεπιστημών, όπως, Nature, Science, Cell, Nature Neuroscience, Neuron και Nature Communications.

Όλα τα παραπάνω στοιχεία αντλήθηκαν είτε από τα βιογραφικά σημειώματα που είχαν καταθέσει τα παραπάνω μέλη ΔΕΠ στο ΑΠΕΛΛΑ, στα πλαίσια της υποψηφιότητάς τους για τη θέση την οποία κατέλαβαν τελικά, είτε από προσωπική επικοινωνία.

Νέες χρηματοδοτήσεις σε μέλη της Ιατρική Σχολής από ανταγωνιστικά προγράμματα

Στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Ανταγωνιστικών προγραμμάτων, οι νέες χρηματοδοτήσεις που θα «έρθουν» στην Ιατρική Σχολή και τα μέλη ΔΕΠ που τις έλαβαν είναι:

Τσατσάκης Αριστείδης: Επιστημονικός υπεύθυνος χρηματοδότησης μέσω του προγράμματος HORIZONS από την Ευρωπαϊκή Ένωση (776.041 €). Ο τίτλος του προγράμματος είναι «Σύμπραξη για την αξιολόγηση Κινδύνων από Χημικά (PARC)».

Δαμηλάκης Ιωάννης: Ευρωπαϊκά Έργα, HORIZONS (79.950 €). Ο τίτλος του προγράμματος είναι «Implementing veritable oncological imaging by quality assurance and optimisation».

Τσιλιμπάρης Μιλτιάδης: Ευρωπαϊκά Έργα, HORIZONS (25.000 €). Ο τίτλος του προγράμματος είναι «Ανακλασομετρία κωδικοποιημένης συχνότητας για τη μέτρηση της πυκνότητας της χρωστικής της ωχράς».

Από Ελληνικές πηγές χρηματοδότησης, τα νέα προγράμματα που έλαβαν μέλη της Ιατρικής Σχολής είναι:

Τσιλιμπάρης Μιλτιάδης: Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ. ΓΓΕΤ (335.662 €). Ο τίτλος του προγράμματος είναι «Διάγνωση ξηροφθαλμίας με τη χρήση καινοτόμων μη παρεμβατικών οπτικών τεχνολογιών».

Βεργανδή Ελένη: Η επίδραση της ηλικίας στην έμφυτη ανοσολογική απόκριση του ξενιστή στον Στρεπτόκοκο Ομάδας Β (32.400 €). ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.)-Χρηματοδοτήσεις από Εθνικούς Πόρους, Έργα ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.-Ενίσχυση Υποψηφίων Διδασκόντων.

Χαραλαμπόπουλος Ιωάννης: Μελέτη των αλληλεπιδράσεων μεταξύ γλυκοκορτικοειδών και νευροτροφινών σε φυσιολογικές και νευροπαθολογικές συνθήκες (32.400 €). ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.)-Χρηματοδοτήσεις από Εθνικούς Πόρους, Έργα ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. - Ενίσχυση Υποψηφίων Διδασκόντων.

Βεργίνης Παναγιώτης: Διερεύνηση του ρόλου των Τ ρυθμιστικών κυττάρων (Tregs) του μυελού των οστών κατά την επαγωγή της αντικαρκινικής ανοσίας των ανοσοθεραπευτικών αποκρίσεων στον καρκίνο (32.400 €). ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.)-Χρηματοδοτήσεις από Εθνικούς Πόρους, Έργα ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. - Ενίσχυση Υποψηφίων Διδασκόντων.

**Πανεπιστημιακή Γαστρεντερολογική Κλινική ΠΑΓΝΗ.
Μια ομάδα στην αιχμή της τεχνολογίας.
Γ. Κουτρουνπάκης, Καθηγητής Γαστρεντερολογίας**

Η Γαστρεντερολογική κλινική του ΠΑΓΝΗ είναι ένα από τα στολίδια της σχολής μας εδώ και πολλά χρόνια. Με πολυάριθμα ειδικά ιατρεία, εξαιρετικά εξειδικευμένο προσωπικό και δραστηριότητες με τεχνολογίας αιχμής, έχει συμβάλει στην εκπαίδευση των περισσότερων γαστρεντερολόγων της Κρήτης και έχει ανεβάσει το επίπεδο φροντίδας των ασθενών με γαστρεντερολογικά και ηπατολογικά προβλήματα σε πολύ υψηλό επίπεδο.

Συναντήσαμε τον διευθυντή της, καθηγητή. κ. Κουτρουνπάκη, για μια συζήτηση για τα τρέχοντα προβλήματα των ασθενών στην Κρήτη μετά από μια πανδημία και για το μέλλον της κλινικής εν μέσω μια τεχνολογικής έκρηξης σε αυτό το πεδίο τα τελευταία χρόνια.

Ποια είναι η συνολική εικόνα που έχετε για την επίπτωση των φλεγμονωδών νοσημάτων του εντέρου στην Κρήτη;

Από την έναρξη λειτουργίας της Γαστρεντερολογικής Κλινικής ΠΑΓΝΗ υπήρξε ειδικό ενδιαφέρον για την επιδημιολογία των ιδιοπαθών φλεγμονωδών νόσων του εντέρου (ΙΦΝΕ) στην Κρήτη. Οι επιδημιολογικές μελέτες που έγιναν για την περίοδο 1990-1995 έδειξαν επίπτωση ελκώδους κολίτιδας 8.9 νέες περιπτώσεις ανά 100.000 ανά έτος και νόσου Crohn 3.0 νέες περιπτώσεις ανά 100.000 ανά έτος για τον νομό Ηρακλείου. Αν και δεν υπάρχουν πρόσφατα αναλυτικά δημοσιευμένα δεδομένα φαίνεται ότι έχει αυξηθεί η επίπτωση τους ιδιαίτερα της νόσου Crohn. Μια αδημοσίευτη μικρή μελέτη ενός έτους (2015-2016) έδειξε επίπτωση ΙΦΝΕ στην Κρήτη 19.0 νέες περιπτώσεις ανά 100.000 ανά έτος με ίση

περίπου κατανομή στις δύο νόσους. Υπάρχει οργανωμένη προοπτική καταγραφή των ασθενών με ΙΦΝΕ στα μεγαλύτερα νοσοκομεία της Κρήτης (ΠΑΓΝΗ, Βενιζέλιο, Χανίων) με καταγεγραμμένους περίπου 3000 ασθενείς. Υπάρχουν ενδείξεις λοιπόν αύξησης συχνότητας των παθήσεων αυτών χωρίς όμως την απαιτούμενη τεκμηρίωση.

Έχει παίξει κάποιο ρόλο η διατροφή στην Κρήτη στην εκδήλωση των φλεγμονωδών εντεροπαθειών;

Μεταξύ των περιβαλλοντολογικών παραγόντων που θεωρούνται σημαντικοί για την εμφάνιση των ΙΦΝΕ η δίαιτα έχει πρωτεύοντα ρόλο. Η μεγάλη αλλαγή που έχει επέλθει στις διατροφικές συνήθειες τον τελευταίο αιώνα έχει συμβάλλει σημαντικά στην εμφάνιση των παθήσεων αυτών. Η μεγάλη αύξηση της κατανάλωσης κρέατος και ιδιαίτερα των επεξεργασμένων προϊόντων (αλλαντικά κ.λ.π), η μεγάλη κατανάλωση ζάχαρης και η προσθήκη στα τρόφιμα διαφόρων συντηρητικών καθώς και η ελάττωση πρόσληψης φυτικών ινών πιθανόν έχουν επιδράσει αρνητικά στο εντερικό μικροβίωμα επιφέροντας αλλαγές που οδηγούν στην εκδήλωση των ΙΦΝΕ. Στην Κρήτη η παραδοσιακή δίαιτα ήταν πλούσια σε φυτικές ίνες αλλά δυστυχώς τα τελευταία χρόνια έχει μεταβληθεί ακολουθώντας σε μεγάλο βαθμό τα δυτικά πρότυπα. Ίσως η μεταβολή αυτή να έχει παίξει σημαντικό ρόλο στην αύξηση της συχνότητας των παθήσεων αυτών σε επίπεδα ανάλογα των δυτικών κοινωνιών.

Τι συνέβη με τους ασθενείς σας κατά τη διάρκεια της πανδημίας; Είδατε φαινόμενα παραμέλησης της νόσου τους από τους ασθενείς ή εξάρσεις για άλλους λόγους;

Κατά την διάρκεια της πανδημίας δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερα φαινόμενα παραμέλησης της νόσου στους ασθενείς με ΙΦΝΕ, παρά μόνο λίγα περιστατικά αυτόβουλης διακοπής της από του στόματος θεραπείας. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι παρά την αναστολή της λειτουργίας των 2 ιατρείων ΙΦΝΕ που διαθέτει το ΠαΓΝΗ (Δευτέρα και Παρασκευή) με φυσική παρουσία των ασθενών στα πλαίσια του lockdown, εκμεταλλευτήκαμε και βάλαμε σε εφαρμογή όλα τα ψηφιακά και διαδικτυακά μέσα παρακολούθησης που μπορέσαμε να έχουμε στη διάθεση μας όπως η άυλη συνταγογράφηση και μια νέα τηλεφωνική γραμμή, διαθέσιμη μόνο για τους ασθενείς με ΙΦΝΕ, ώστε να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη επικοινωνία τους με την κλινική.

Μέσω αυτής της τηλεφωνικής γραμμής εκτελούσαμε όλα τα προγραμματισμένα ραντεβού των ιατρείων τηλεφωνικά και επιπλέον, στις περιπτώσεις που ήταν επιβεβλημένο, η επικοινωνία γινόταν με βιντεοκλήση ώστε να έχουμε και οπτική επαφή με τους ασθενείς μας. Ενώ αιτήματα των ασθενών που είχαν λιγότερο επείγοντα χαρακτήρα πολλές φορές εξυπηρετούνταν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου όπως επίσης και η αποστολή των αιματολογικών εξετάσεων τους. Σε ό,τι αφορά τον ενδοσκοπικό έλεγχο των ασθενών γινόταν κανονικά αφού πριν είχε προηγηθεί έλεγχος με μοριακό τεστ για την COVID-19. Τέλος, οι προγραμματισμένες ημερήσιες εγχύσεις βιολογικών παραγόντων των ασθενών πραγματοποιούνταν κανονικά μετά από διενέργεια rapid test για την COVID-19 όπως επίσης και η ένταξη των α

σθενών στις κλινικές μελέτες συνεχίστηκε χωρίς απρόσκοπτα. Ως εκ τούτου, δεν παρατηρήθηκαν εξάρσεις νόσου, που να μπορούν τουλάχιστον να αποδοθούν σε φαινόμενα παραμέλησης εξαιτίας της πανδημίας.

Ποιές είναι οι δραστηριότητες του κέντρου μελετών που έχετε αναπτύξει;

Το κέντρο των κλινικών μελετών ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Μάιο του 2016. Είναι πλήρως στελεχωμένο σήμερα και αποτελείται από 5 άτομα (τον κύριο ερευνητή, δύο γιατρούς με τον ρόλο του υπο-ερευνητή, μία νοσηλεύτρια έρευνας και έναν συντονιστή μελετών). Αυτή τη στιγμή 20 ασθενείς με ΙΦΝΕ λαμβάνουν θεραπεία με υπό μελέτη φάρμακα και οι ενεργείς μελέτες στο κέντρο μας είναι 7. Η ύπαρξη του κέντρου κλινικών μελετών στη Γαστρεντερολογική κλινική του ΠαΓΝΗ είναι κάτι που την ξεχωρίζει, με δεδομένο ότι έχει δώσει τη δυνατότητα στους ασθενείς με ΙΦΝΕ της Κρήτης να έχουν πρόσβαση σε νέες υποσχόμενες θεραπείες για τη νόσο τους πριν αυτές κυκλοφορήσουν. Πρόκειται για διεθνείς, πολυκεντρικές μελέτες που διεξάγονται σε πολλά εξειδικευμένα κέντρα του εξωτερικού και της Ελλάδας. Αυτό έχει ιδιαίτερη αξία για

τους ασθενείς οι οποίοι έχουν λάβει πολλαπλές γραμμές θεραπείας με τα μέχρι τώρα εμπορικά διαθέσιμα φάρμακα και είτε εμφανίζουν ανεπαρκή ανταπόκριση σε αυτά είτε κακή ανοχή. Ταυτόχρονα εξασφαλίζεται καλύτερη παρακολούθηση της νόσου μέσω των τακτικότερων επισκέψεων και των συχνότερων ιατρικών εξετάσεων, ενώ οι ασθενείς νιώθουν ότι συμβάλλουν στην προαγωγή της επιστήμης και της έρευνας

Έχετε ένα πολύ δυναμικό ενδοσκοπικό τμήμα. Τι καινούργιο έχει εισαχθεί στην καθημερινή φροντίδα των ασθενών τα τελευταία χρόνια;

Νέες τεχνολογίες όπως η ψηφιακή χρωμοενδοσκόπηση έχουν ενσωματωθεί στην καθ' ημέρα πράξη μας. Η ψηφιακή χρωμοενδοσκόπηση αποτελεί μια ηλεκτρονικά πραγματοποιούμενη τεχνική απεικόνισης κατά την ενδοσκόπηση που δίνει την δυνατότητα καλύτερης αναγνώρισης και χαρακτηρισμού προ-καρκινικών βλαβών του πεπτικού σωλήνα (πολύποδες, νευροενδοκρινικοί όγκοι, δυσπλαστικές βλάβες κ.α) και της ακριβέστερης παρακολούθησης νόσων που προδιαθέτουν στην ανάπτυξη καρκίνου (οισοφάγος Barrett).

Το ενδοσκοπικό υπερηχογράφημα έχει επίσης εισαχθεί τα τελευταία έτη στις τεχνολογίες που χρησιμοποιεί το Τμήμα. Το ενδοσκοπικό υπερηχογράφημα διευκολύνει τη διερεύνηση νόσων του παγκρέατος (όπως οι παγκρεατικές κύστεις, η χρόνια παγκρεατίτιδα, ύποπτες κακοήθειες βλάβες, κλπ) και των χοληφόρων αγγείων, επιτρέποντας τη λήψη βιοψιών από περιοχές του σώματος στις οποίες η πρόσβαση άλλως είναι δυσχερής. Επίσης, τα τελευταία χρόνια έχει προστεθεί στην ενδοσκοπική φάρετρα μας η χολαγγειοσκόπηση, με την απόκτηση αντίστοιχου εξοπλισμού τελευταίας τεχνολογίας. Αυτό συνεπάγεται πολύ μεγάλες δυνατότητες άμεσης εξέτασης του χοληφόρου δένδρου με λήψη βιοψιών αλλά θεραπείας πχ σε δύσκολες περιπτώσεις χοληδοχολιθίασης. Πρόσφατα άρχισαν να πραγματοποιούνται και χολαγγειοσκοπήσεις διαδερμικά, σε συνεργασία με το ακτινολογικό τμήμα του νοσοκομείου. Τέλος, η αφαίρεση μεγάλων πολυπόδων παχέος εντέρου με τεχνική ενδοσκοπικής βλεννογονεκτομής (EMR) έχει εξελιχθεί περαι

τέρω, με αποτέλεσμα ελάχιστοι ασθενείς με καλοήθεις μεν, προκαρκινικούς δε, πολύποδες να χρειάζεται να υποβληθούν σε χειρουργική αφαίρεση των πολυπόδων τους.

Ποιές οι πιο σημαντικές προκλήσεις στην Ηπατολογία σήμερα και πώς ανταποκρίνεται το Τμήμα σας;

Οι νέες επιστημονικές προκλήσεις στην ηπατολογία είναι εξαιρετικής σημασίας. Το ηπατολογικό ιατρείο αντιμετωπίζει ευρεία γκάμα ηπατοπαθειών. Στις ιογενείς ηπατίτιδες υπάρχουν σημαντικές εξελίξεις και μπορούμε να προσφέρουμε στον πληθυσμό μας όλες τις διαθέσιμες θεραπείες. Η ηπατίτιδα C είναι πλέον ιάσιμη σχεδόν στο 100% των ασθενών με σύντομη από του στόματος θεραπεία χωρίς παρενέργειες, με προφανή επίπτωση στην αποφυγή επιπλοκών τελικού σταδίου. Συμμετέχουμε ενεργά σε προγράμματα μικροεξάλειψης σε πληθυσμούς στόχους (χρήστες ανδοφλέβιων ουσιών, κρατούμενοι, κτλ).

Στην ηπατίτιδα B η μακροχρόνια χρήση αποτε-

λεσματικών φαρμάκων στην καταστολή του φορτίου φαίνεται ότι έχει μειώσει την εξέλιξη σε σοβαρή νόσο σε πολλούς ασθενείς, σε κάποιους έχει βελτιώσει σημαντικά τις ηπατολογικές παραμέτρους, ακόμη έχει -σε μέρος των ασθενών- αναστρέψει την κίρρωση).

Για την ηπατίτιδα Δ υπάρχει νέο φάρμακο πολλά υποσχόμενο. Συμμετέχουμε σε επιστημονικές συνεργασίες & έρευνες σε πανελλήνια κλίμακα για την καλύτερη αντιμετώπιση νόσων όπως η μη αλκοολική νόσος του ήπατος αλλά και τα αυτοάνοσα νοσήματα. Έχουμε διαθέσιμο εντός του ιατρείου μηχανήμα ελαστογραφίας (transient elastography - Fibroscan) με το οποίο προσφέρουμε δωρεάν στους ασθενείς μας την εκτίμηση της ηπατικής ίνωσης, πολύ σημαντικής παραμέτρου για την πρόγνωση και τις θεραπευτικές επιλογές σε ευρεία γκάμα ηπατικών νοσημάτων

Διενεργούνται βιοψίες ήπατος διαδερμικά, διασφαγιτιδικά, ενώ υπάρχει και η δυνατότητα αιμοδυναμικών μετρήσεων εντός της πυλαίας κυκλοφορίας, σε συνεργασία με το τμήμα επεμβατικής ακτινολογίας. ακτινολόγους, χειρουργούς, παθολογοανατόμους, ακτινοθεραπευτές)- ασθενείς με ηπατοκυτταρικό καρκίνο, που τα τελευταία χρόνια τείνει να λάβει διαστάσεις εκρηκτικές. Σε συνεργασία με το τμήμα επεμβατικής ακτινολογίας του ΠΑΓΝΗ είναι διαθέσιμες διαδερμικές θεραπείες όπως χημειοεμβολισμός, καταστροφή όγκου με ραδιοσυχνότητες ή μικροκύματα.

Ως προς τη μεγάλη πρόκληση της μεταμόσχευσης, παρακολουθούνται και προετοιμάζονται στη λίστα αναμονής οι ασθενείς, ενώ μετά τη μεταμόσχευση έχουν μακροχρόνια φροντίδα για όσα προβλήματα παρουσιάσουν. Υπάρχει στενή συνεργασία με τα δυο ηπατομεταμοσχευτικά κέντρα της Ελλάδας αλλά και με πολλά στο εξωτερικό. Υπάρχει σταθερή ερευνητική δραστηριότητα και στο πεδίο της μεταμόσχευσης και σε αυτό του ηπατοκυτταρικού καρκίνου.

Το ιατρείο ηπατωμάτων & μεταμοσχεύσεων ήπατος, είναι από τα ελάχιστα στον ελληνικό χώρο που παρέχουν εξειδικευμένη αντιμετώπιση στις πιο δύσκολες ομάδες ηπατολογικών ασθενών. Παρακολουθούνται και θεραπεύο-

νται -σε συνεργασία με διεπιστημονική ομάδα με ογκολόγους,

Και η κοινωνία της Κρήτης όμως με τον του εντερικού μεσεγχύματος και του επιθηλίου στον φαινότυπο και την θεραπευτική ανταπόκριση των ασθενών, χρησιμοποιώντας σύγχρονα in vitro μοντέλα εντερικής φλεγμονής που περιλαμβάνουν εντερικά οργάνδια και στρωματικά κύτταρα. Επιπλέον χρησιμοποιούμε μηχανιστικές προσεγγίσεις για τη διερεύνηση των εξωεντερικών επιδράσεων των μικρών μορίων, που αποτελούν νέες θεραπείες που δρουν με πλοιοτροπικούς μηχανισμούς. Για παράδειγμα, υποστηριζόμενοι από διεθνείς χρηματοδοτήσεις, μελετούμε τον ρόλο των αναστολέων των JAK κινασών στην παραγωγή του ιστικού παράγοντα του εξωγενούς συστήματος πήξεως και το ρόλο που μπορεί να παίζει στην εμφάνιση εξωεντερικών θρομβώσεων στις φλεγμονώδεις εντεροπάθειες

Η ψηφιακή χρωμοενδοσκόπηση ανιχνεύει δυσπλαστικές εστίες που μπορεί να μην είναι ορατές με χρήση λευκού φωτός επιτρέποντας τη στοχευμένη λήψη βιοψιών. Σημαντική επίσης είναι η προσφορά της στη διάγνωση ή παρακολούθηση πιθανής δυσπλασίας σε ασθενείς με φλεγμονώδη νόσο του εντέρου (ΙΦΝΕ). Οδηγούμαστε έτσι σε εγκαίρως διάγνωση και αντιμετώπιση των βλαβών αυτών.

Μουσείο Ιατρικής Κρήτης

Ημερολόγιο Δραστηριοτήτων

(ΙΟΥΝΙΟΣ – ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2022)

Αρχαίων Ιάματα, Περιοδική έκθεση

Η περιοδική έκθεση με θέμα «Αρχαίων ιάματα» που διοργανώνεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου (ΑΜΗ) σε συνεργασία του ΑΜΗ με το Μουσείο Ιατρικής Κρήτης και το Δίκτυο Πολιτιστικών Φορέων Μεσαράς σημειώνει εξαιρετική επιτυχία. Αν και ο αρχικός προγραμματισμός περιελάμβανε τη λειτουργία της έκθεσης για το δίμηνο Μαΐου – Ιουνίου 2022, η λειτουργία της έκθεσης έχει παραταθεί και προβλέπεται να ολοκληρωθεί μετά το πέρας των Χριστουγεννιάτικων γιορτών.

Στο πλαίσιο της έκθεσης έχουν υλοποιηθεί θεματικές ξεναγήσεις τόσο στο ΑΜΗ, όσο και στο Μουσείο Ιατρικής, ενώ το επόμενο διάστημα θα ανακοινωθούν και νέες που θα πραγματοποιηθούν μέσα στον Δεκέμβριο.

Διήμερο Δράσεων ΣΥΦΑΚ

Στις αρχές του Σεπτεμβρίου, το Μουσείο Ιατρικής συμμετείχε στο ιδιαίτερα επιτυχημένο Διήμερο Δράσεων που διοργανώθηκε από τον ΣΥΦΑΚ σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης, τον Ιατρικό, Οδοντιατρικό και Φαρμακευτικό Σύλλογο Ηρακλείου και τους Συλλόγους Ασθενών στο πλαίσιο του 9ου Συνεδρίου ΣΥΦΑΚ. Το Μουσείο Ιατρικής παρουσίασε τις δράσεις του (διαδικτυακά σεμινάρια, εκπαιδευτικά προγράμματα, podcast: "Λοιμός των Αθηνών", περιοδική έκθεση στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου κτλ) στην πλατεία Ελευθερίας σε ένα ευρύ κοινό μέσα σε ένα κλίμα συνεργατικότητας.

Ψηφιακές δράσεις

Από τα τέλη Σεπτεμβρίου ξεκίνησε η υλοποίηση του προγράμματος «Ψηφιακές Δράσεις Μουσείων» στο οποίο συμμετέχουν με ενιαία πρόταση δύο ακαδημαϊκά Μουσεία του Πανεπιστημίου Κρήτης και συγκεκριμένα το Μουσείο Ιατρικής Κρήτης και το Μουσείο Εκπαίδευσης. Η σημασία του προγράμματος είναι μεγάλη κι ένα πρώτο παράπλευρο αποτέλεσμα είναι το αφιέρωμα-μνήμη στη Μικρασιατική εκστρατεία και καταστροφή με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων που παρουσιάζεται στην ιστοσελίδα του Μουσείου στον ακόλουθο σύνδεσμο <http://museum.med.uoc.gr>.

Για το αφιέρωμα χρησιμοποιήθηκε φωτογραφικό υλικό από το φωτογραφικό αρχείο του Μουσείου, το οποίο τεκμηριώνεται σε νέα βάση και σύμφωνα με τις προδιαγραφές του προγράμματος.

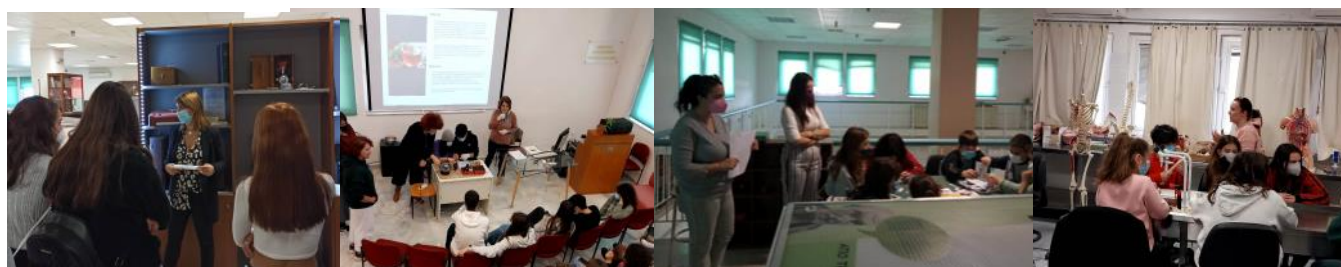
Εκπαιδευτικά προγράμματα

Με το νέο ακαδημαϊκό έτος, το Μουσείο άνοιξε τις πόρτες του νωρίτερα από ό,τι συνήθως για να υποδεχτεί μαθητές τόσο από την Α΄θμια όσο και από τη Β΄θμια Εκπαίδευση και να υλοποιήσει εκπαιδευτικά προγράμματα, εγκεκριμένα από το Υπουργείο Παιδείας.

Από την πρώτη στιγμή μεγάλο υπήρξε το ενδιαφέρον των σχολικών μονάδων που έσπευσαν να δηλώσουν συμμετοχή στα εκπαιδευτικά προγράμματα. Το Μουσείο αυτή τη χρονιά διευρύνει περισσότερο το πεδίο των εκπαιδευτικών του δράσεων για μαθητές γενικών και επαγγελματικών Λυκείων.

Νέα προγράμματα δίνουν έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσω των βιωματικών εργαστηρίων που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόντων: ανακατασκευή παλαιών ιατρικών συσκευών, παρασκευή φυτοθεραπευτικών και αρωματικών σκευασμάτων, τεχνικές καλλιτεχνικής δημιουργίας κλπ.

Στο διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο

Στις αρχές Οκτωβρίου παρουσιάστηκαν στο 13^ο Διεθνές Κρητολογικό Συνέδριο τα αποτελέσματα της μελέτης του Μουσείου Ιατρικής Κρήτης όσον αφορά το υγειονομικό υλικό του Λεπροκομείου της Σπιναλόγκας από τον επιστημονικό συνεργάτη του Μουσείου κ. Ι. Κολιάρακη. Το υλικό μελετήθηκε στο εργαστήριο του Μουσείου από τον Ιανουάριο ως τον Ιούλιο του 2021 και στη συνέχεια επιστράφηκε στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Λασιθίου. Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της μελέτης εντυπωσίασε τους συνέδρους κι ενίσχυσε το ενδιαφέρον για την αξιοποίησή τους στο πλαίσιο της Μουσειολογικής μελέτης για την Σπιναλόγκα. Την ίδια ακριβώς περίοδο διοργανώθηκε στο Μουσείο Μπενάκη τριήμερο διεπιστημονικό συμπόσιο που αφορούσε τον ύπνο και στο οποίο, το Μουσείο Ιατρικής Κρήτης ήταν συνδιοργανωτής, εκπροσωπούμενο από τον Διευθυντή του, Αναπλ. Καθηγητή Γιάννη Τσιαούση.

Κύκλος Διαδικτυακών Σεμιναρίων

Σε εξέλιξη βρίσκεται το δεύτερο μέρος του ετήσιου κύκλου διαδικτυακών σεμιναρίων που διοργανώνει το Μουσείο Ιατρικής με το Κέντρο Ερευνών και Μελετών (ΚΕΜΕ) του Πανεπιστημίου Κρήτης με τίτλο «Η συνάντηση της Ιατρικής με τις Ανθρωπιστικές & Κοινωνικές Επιστήμες. Το δεύτερο μέρος του κύκλου της φετινής χρονιάς περιλαμβάνει τα ακόλουθα σεμινάρια και ολοκληρώνεται τον Δεκέμβριο:

Σεπτέμβριος (26/9): Μαρίνα Τζακώστα, «Η θέση της κρητικής γλώσσας στο γλωσσικό τοπίο: Στάσεις ομιλητών, διαλεκτικές ταυτότητες και γλωσσικές πρακτικές». Καθηγήτρια Γλωσσικής Ανάπτυξης Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Κρήτης

Οκτώβριος (31/10): Αλ. Άγιος, «Η ιστορία του ανθρώπινου σώματος», Ομότιμος Καθηγητής Ανατομίας, ΑΠΘ

Νοέμβριος (28/11): "Ο Ιωσήφ Χατζιδάκης και η συμβολή του στη δημιουργία του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου" Δρ. Στέλλα Μανδαλάκη, Διευθύντρια ΑΜΗ & Ειρήνη Γαλλή, Προϊστάμενη Τμήματος Προκλασικών, Κλασικών, Ελληνιστικών και Ρωμαϊκών Αρχαιοτήτων του Α.Μ.Η.

Δεκέμβριος (19/12): Αλέξης Καλοκαιρινός, Καθηγητής Τμήματος Φιλολογίας, Παν/μιο Κρήτης – «Η εξέλιξη της γλώσσας και οι παράγοντες (βιολογικοί, πολιτισμικοί κτλ) που την επηρεάζουν».

Καρκίνος του μαστού....μία νόσος του γυναικείου αλλά και του ανδρικού φύλου!

Γρηγόριος Τσουκαλάς

Επίκουρος καθηγητής Ιστορίας της Ιατρικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης

Σε Αιγυπτιακούς παπύρους 16 αιώνων πριν από τη γέννηση του Ιησού Χρηστού αναφέρεται ο καρκίνος του μαστού σε γυναίκες της εποχής καθώς και ο τρόπος αντιμετώπισής του, δηλαδή ο εκτεταμένος καυτηριασμός του έλκους. Οι Ιπποκρατικοί αναγνωρίζουν το σκίρρο ή θήριον έλκος ή καρκίνο του μαστού ως τη σημαντικότερη κακοήθεια του γυναικείου πληθυσμού με δεύτερη αυτή των γεννητικών τους οργάνων. Σταδιακά μετά το πυρ, εισάγονται αρχικά βάναυσα, η μερική εκτομή, ογκεκτομή ή τεταρτεκτομή και τελικά η ολική μαστεκτομή. Κατά μία άποψη, ο ίδιος ο όρος «καρκίνος», ο οποίος και αποδίδεται στον Ιπποκράτη, καταγράφηκε κατά την περίοδο της Κλασικής Ελλάδας και αναφέρεται στην εξέλιξη της ασθένειας σε γυναικείο μαστό. Η νόσος, η οποία εξελίσσεται προοδευτικά, καταλαμβάνει θέσεις ανάλογες με αυτές της διαδρομής των λεμφαγγείων σχηματίζοντας κάτι που ομοιάζει με τα πόδια του γνωστού αρθροπόδου, του καρκίνου δηλαδή, ενώ η καμπυλότητα του μαστού αν και επηρεασμένη από τη νόσο αντιστοιχεί στο κεντρικό του κέλυφος.

Έτσι τελικά το συμπαθές αρθρόποδο έδωσε το όνομα του σε μία θανατηφόρα γυναικεία νόσο. Ο μαστός ως όργανο, κυρίως ως αδένας, λόγω της κεφαλαιώδους σημασίας του για τη διασφάλιση της υγείας των βρεφών και των νεαρών ατόμων μέσω του θηλασμού καθίσταται σύμβολο της γυναικείας φύσης. Στους άτλαντες χειρουργικής στην πάθηση καρκίνος του μαστού ανά τους αιώνες απεικονίζεται πάντα ο μαστός μίας γυναίκας, καθώς και οι τεχνικές μαστεκτομής.

Ο πρωτοπόρος Παύλος Ιωάννου και ο σπουδαίος χειρουργός William Stewart Halsted περιγράφουν τη χειρουργική επέμβαση της ριζικής τροποποιημένης μαστεκτομής με συνοδό αφαίρεση λεμφαδένων σε γυναίκες ασθενείς. Στη σύγχρονη εποχή 1 στις 8 γυναίκες θα νοσήσουν από καρκίνο του μαστού, η πρόγνωση του οποίου εξαρτάται από το χρονικό σημείο της ανίχνευσης του. Για το λόγο αυτό εγχειρίδια αυτοεξέτασης και ενημερωτικά φυλλάδια για την πρόληψη και αντιμετώπιση της νόσου υπάρχουν άφθονα σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας, ενώ πολλές σε αριθμό είναι οι σελίδες επιστημονικών περιοδικών ή περιοδικών τύπου γυναικείου ενδιαφέροντος, όπου γίνεται διαπραγμάτευση του θέματος με επιστημονικούς κανόνες ή και εκλαϊκευμένα.

Έχει καθιερωθεί παγκόσμια ημέρα για την πρόληψη του καρκίνου του μαστού, ενώ εκστρατείες διοργανώνονται κάθε χρόνο κατά τη διάρκεια των οποίων ροζ κορδελάκια, έντυπα και αφίσες κεντρίζουν τους οφθαλμούς θυμίζοντας μας τον κίνδυνο. Είναι γεγονός ότι ο καρκίνος του μαστού ως πάθηση έχει ταυτιστεί με το γυναικείο φύλο, όπως και από μόνη της η λέξη «μαστός» η οποία μας θυμίζει στο άκουσμά της τη γυναίκα.

Όμως... υπάρχουν και οι άρρενες ασθενείς. Ο καρκίνος του μαστού είναι μία πάθηση η οποία δεν κάνει διακρίσεις ως προς το φύλο και συνεπώς εμφανίζεται και στον ανδρικό πληθυσμό. Θα πρέπει να αποδοθεί προσοχή στο γεγονός ότι λόγω του μικρού μαστικού όγκου η διήθηση του δέρματος ή των μυών οδηγεί σύντομα σε επέκταση του όγκου κατά συνέχεια ιστών και κάνει τη μετάσταση ευκολότερη και ταχύτερη. Είναι σίγουρα μία πάθηση που ως κακοήθεια εμφανίζεται στους άρρενες

σπανιότερα σχεδόν σε 1 άνδρα στους 100, αλλά είναι εδώ και σκοτώνει! Τα συμπτώματα μάλιστα είναι σχεδόν τα ίδια, όγκος, απέκκριση από τη θηλή, ερυθρότητα, έλκος, εισολκή θηλής και εισολκή δέρματος. Σε διάφορες χώρες έχουν δειλά εμφανιστεί λογοτεχνικά βιβλία όπως το *The pink unicorns of male breast cancer* (συστήνεται για μελέτη ευχάριστα) και ενημερωτικές εκπομπές για το θέμα. Θυμηθείτε όλοι λοιπόν στην επόμενη εκστρατεία ενημέρωσης ή πρόληψης, δίπλα στο ροζ κορδελάκι να τοποθετήστε και ένα μπλε ... μην αγνοείτε

τον ανδρικό πληθυσμό, πάσχουμε και εμείς... Θυμηθείτε ακόμη να ενημερώσετε και τους άρρενες κάθε οικογένειας για το ότι η αυτοεξέταση και ο έλεγχος του μαστού αφορά και αυτούς!

Για εμβάθυνση:

1. Κούζης ΑΠ. Ο καρκίνος παρά τις αρχαίους Ελλήσιν ιατροίς. Εκ του Τυπογραφείου των καταστημάτων Ανέστη Κωνσταντινίδου, Εν Αθήναις, 1902.
2. Tsoucalas G, Kousoulis AA, Vladimiros L, Androutsos G. A Halsted mastectomy 21 years before Halsted. *Breast Cancer Res Treat.* 2011;130(2):709-710.
3. Zurrida S, Nolè F, Bonanni B, Mastropasqua MG, Arnone P, Gentilini O, Latronico A. Male breast cancer. *Future Oncol.* 2010;6(6):985-991.

Πανεπιστημιακή Παιδιατρική κλινική. Μια πρωτοπόρα κλινική για τα παιδιατρικά νοσήματα του αναπνευστικού στην Ελλάδα.

Παρασκάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής Παιδιατρικής, Πρόεδρος της Ελληνικής Πνευμονολογικής εταιρείας

Εδώ και χρόνια η Πανεπιστημιακή Παιδιατρική κλινική του ΠΑΓΝΗ έχει αναπτύξει πολύ σημαντικές δραστηριότητες στο πεδίο των αναπνευστικών παθήσεων. Σημαντική προσθήκη τα τελευταία χρόνια ο Αναπληρωτής καθηγητής κ. Παρασκάκης. Αν και η περίοδος αυτή είναι εξαιρετικά φορτωμένη με αναπνευστικά νοσήματα σε παιδιά, βρήκε λίγο χρόνο και μας μίλησε για τις τελευταίες εξελίξεις σε αυτό το τόσο σημαντικό θέμα.

Ποιά είναι η συνολική εικόνα που έχετε για την επίπτωση των αναπνευστικών νοσημάτων στα παιδιά στην Κρήτη;

Τα αναπνευστικά νοσήματα αποτελούν και στην Κρήτη σημαντικά μεγάλο μέρος της παιδικής νοσηρότητας. Τα αναπνευστικά νοσήματα, όπως το βρογχικό άσθμα και η αλλεργική ρινίτιδα, παραμένουν τα συχνότερα χρόνια νοσήματα των παιδιών, ενώ οι ιογενείς λοιμώξεις του ανώτερου και κατώτερου αναπνευστικού αποτελούν τη συχνότερη αιτία επίσκεψης στα τμήματα επειγόντων περιστατικών των νοσοκομείων, ιδιαίτερα τους φθινοπωρινούς μήνες. Οι προαναφερθείσες λοιμώξεις παρουσιάζουν μάλιστα ιδιαίτερα αυξημένη συχνότητα στην πρώτη, μετά τα δύο έτη καραντίνας, φθινοπωρινή περίοδο αυτού του έτους. Τα παιδιά με πιο σπάνια χρόνια νοσήματα του αναπνευστικού τα οποία παρακολουθούνται στο τμήμα μας όπως η κυστική ίνωση και οι χρόνιες πνευμονοπάθειες με ή χωρίς χρόνια οξυγονοθεραπεία και τα οποία χρήζουν συστηματική και εξειδικευμένη παρακολούθηση, αποτελούν επίσης σημαντικό τμήμα των παιδιών που παρακολουθούμε. Η παρακολούθηση των παιδιών αυτών την περίοδο της πανδημίας της νόσου COVID-19 παρουσίασε αρκετές δυσκολίες, οι οποίες όμως ξεπεράστηκαν και εξασφαλίστηκε η ασφαλής και συστηματική παρακολούθηση και αυτών των παιδιών.

Το παιδικό άσθμα είναι ένα ιδιαίτερο θέμα. Ποια είναι η εικόνα που έχετε για τα παιδιά της Κρήτης;

Το παιδικό άσθμα αποτελεί το συχνότερο χρόνια νόσημα κατώτερου αναπνευστικού στα παιδιά, το οποίο προσβάλλει ένα στα 10 παιδιά στην Κρήτη. Η θεραπευτική αντιμετώπιση του βρογχικού άσθματος και των συννοσηροτήτων του στην παιδική ηλικία, όπως η αλλεργική ρινίτιδα και η ατοπική δερματίτιδα, είναι θεμελιώδους σημασίας για την ποιότητα ζωής των μικρών ασθενών και της οικογένειάς τους αλλά και για την μελλοντική πνευμονική λειτουργία των μικρών ασθενών. Η καλά στελεχωμένη Παιδοπνευμονολογική μονάδα της Παιδιατρικής κλινικής, η οποία λειτουργεί αρκετά χρόνια, έχει επιτύχει την αποτελεσματική αντιμετώπιση των παιδιών με άσθμα με τη βοήθεια όλων των νεότερων τεχνικών διάγνωσης και θεραπείας.

Με τη συνεχή ερευνητική δραστηριότητα της μονάδας διασφαλίζεται η συνεχής ενημέρωση γιατρών και ασθενών πάνω στις εξελίξεις της πρόληψης και θεραπείας του άσθματος. Τα παραπάνω συντελούν στην πρώιμη αναγνώριση και αντιμετώπιση των ασθενών με άσθμα, με αποτέλεσμα να διασφαλίζεται στα ασθματικά παιδιά της Κρήτης μία φυσιολογική ζωή με πλήρη συμμετοχή στην άσκηση και στις σχολικές δραστηριότητες, με ελαχιστοποίηση των νοσηλείων λόγω των παροξύνσεων, που στο παρελθόν ήταν συχνές. Πλέον τα παιδιά με άσθμα λαμβάνουν για μικρό διάστημα φαρμακευτική αγωγή και μπορούν να ζήσουν μία φυσιολογική με ελάχιστους περιορισμούς ζωή.

Πόσο επηρέασε τα παιδιά και ειδικά τα παιδιά με άσθμα η πανδημία COVID-19;

Είναι γνωστό από πολλές μελέτες σε όλο τον κόσμο ότι η πρόσφατη πανδημία είχε σημαντική επίδραση στην υγεία των παιδιών. Ο επιβεβλημένος περιορισμός κατά την πανδημία, μείωσε στα περισσότερα παιδιά τη φυσική δραστηριότητα με κύριο αποτέλεσμα την αύξηση της παιδικής παχυσαρκίας. Πρόσφατες επιστημονικές εργασίες έδειξαν ότι ακόμα και τα παιδιά που δεν αύξησαν το σωματικό τους βάρος κατά την πανδημία, παρουσίασαν αύξηση του σωματικού τους λίπους και μείωση της μυϊκής τους μάζας, κυρίως λόγω της μείωσης της άσκησης και της αλλαγής των διατροφικών συνθηκών τους. Επίσης παρατηρήθηκε αύξηση της διάρκειας παρακολούθησης τηλεόρασης και χρήσης ηλεκτρονικών παιχνιδιών, που αποδεδειγμένα αυξάνουν τον κίνδυνο παχυσαρκίας. Όσον αφορά στα παιδιά με άσθμα, παρά τις αρχικές ανησυχίες, τα παιδιά με άσθμα τα οποία είχαν ελεγχόμενη νόσο δεν νόσησαν ή νοσηλεύτηκαν συχνότερα από τα συνομήλικα τους παιδιά, ούτε παρουσίασαν βαριές επιπλοκές της νόσου COVID-19. Επίσης, στη διάρκεια της πανδημίας, τόσο λόγω των μέτρων που περιόρισαν τη μετάδοση των λοιμώξεων όσο και λόγω της μειωμένης λόγω της μάσκας έκθεσης στα αεροαλλεργιογόνα καταγράφηκαν στη διάρκεια της καραντίνας λιγότερες παροξύνσεις βρογχικού άσθματος. Στο αποτέλεσμα αυτό συνέβαλε και το γεγονός ότι λόγω της γονικής ανησυχίας, τα παιδιά με άσθμα ήταν πιο συνεπή με την χρόνια τους θεραπεία στο διάστημα αυτό. Μετά τα δύο χρόνια της πανδημίας και στην πρώτη, χωρίς μάσκες, φθινοπωρινή περίοδο παρουσιάστηκε μια αλματώδης αύξηση ιογενών και μικροβιακών λοιμώξεων καθώς και των παροξύνσεων του βρογχικού άσθματος. Παραμένει λοιπόν ερευνητική και κλινική πρόκληση η αντιμετώπιση των λοιμώξεων και του βρογχικού άσθματος και των άλλων αναπνευστικών νοσημάτων στη μετά-κορονοϊό εποχή.

Pixabay photo

Συζητιέται ότι έχει αλλάξει η επιδημιολογία των άλλων κοινών ιώσεων με τη χρήση της μάσκας. Τι διαπιστώνετε μετά από δύο χρόνια πανδημίας;

Πολυάριθμες μελέτες στην Ελλάδα και το εξωτερικό έχουν δείξει ότι κατά την πανδημία υπήρχε μια μεγάλη αλλαγή στην επίπτωση των ιογενών κυρίως λοιμώξεων. Ιογενείς λοιμώξεις όπως η γρίπη και οι λοιμώξεις από το αναπνευστικό συγκυτιακό ιό (RSV) μειώθηκαν ή και σχεδόν εξαφανίστηκαν κατά την επικράτηση του κορονοϊού, ενώ άλλες όπως ο ρινοϊός δε φαίνεται να επηρεάστηκαν τόσο πολύ. Η δραματική μείωση της γρίπης και των λοιμώξεων είχε ως αποτέλεσμα τη μεγάλη μείωση της νοσηρότητας και θνητότητας από τους ιούς αυτούς κατά τα δύο έτη της πανδημίας. Το άμεσο αποτέλεσμα ήταν η μείωση των βρογχολίτιδων που οφείλονται κυρίως στον RSV και αποτελούσαν ίσως το σημαντικότερο αίτιο νοσηλείας παιδιών προσχολικής ηλικίας κατά τη φθινοπωρινή και χειμερινή περίοδο. Επίσης κατά τη διετία της πανδημίας η μείωση της νοσηρότητας από τους προαναφερόμενους ιούς είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση και των παροξύνσεων του βρογχικού άσθματος όσο ήταν σε ισχύ τα μέτρα περιορισμού της εξάπλωσης του κορονοϊού. Αντίθετα, κατά την παρούσα φθινοπωρινή περίοδο, που είναι και η πρώτη χωρίς μάσκες, έχουμε μία αύξηση της επίπτωσης τόσο του RSV όσο και της γρίπης, ενώ μελέτες από το τμήμα μας έδειξαν αύξηση των παροξύνσεων του βρογχικού άσθματος στην περίοδο αυτή, σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Επίσης αξιοσημείωτο είναι ότι στην τωρινή φθινοπωρινή περίοδο παρατηρείται αύξηση των βρογχολίτιδων και των λοιμώξεων ανώτερου και κατώτερου αναπνευστικού. Κατά τη γνώμη μου, η μελέτη της επιδημιολογίας των λοιμώξεων κατά την περίοδο της πανδημίας και η σύγκριση της διακύμανσης της νοσηρότητας πριν και μετά τα μέτρα, θα μας οδηγήσει σε χρήσιμα συμπεράσματα που θα βοηθήσουν στην αποτελεσματικότερη κατανόηση της αλληλεπίδρασης των λοιμώξεων και των χρονίων αναπνευστικών νοσημάτων και στην αντιμετώπιση αυτών.

Η παιδιατρική κλινική του ΠΑΓΝΗ ήταν πάντα πρωτοπόρα. Τι δείχνει η έρευνά σας πάνω στο θέμα;

Η παιδιατρική κλινική του ΠΑΓΝΗ διαθέτει οργανωμένες μονάδες που καλύπτουν την πλειοψηφία των υποειδικοτήτων της παιδιατρικής, εξασφαλίζοντας την πλήρη διαγνωστική διερεύνηση και αποτελεσματική αντιμετώπιση των παιδιατρικών νοσημάτων από έμπειρους εξειδικευμένους παιδιάτρους. Στον ερευνητικό τομέα η συνεισφορά της κλινικής είναι σημαντική και συνεχής. Η κλινική διαθέτει τρία οργανωμένα μεταπτυχιακά προγράμματα, ερευνητικό εργαστήριο και μεγάλο αριθμό μεταπτυχιακών φοιτητών καθώς και συνεχή συμμετοχή σε αρκετά πανευρωπαϊκά προγράμματα έρευνας. Ειδικότερα η Παιδοπνευμονολογική μονάδα διαθέτει έμπειρους εξειδικευμένους γιατρούς τμήμα σπιρομετρήσεων, τμήμα κυστικής ίνωσης και ενδοσκοπήσεων, καλύπτοντας όλο το εύρος των νοσημάτων του αναπνευστικού. Πρόσφατα ολοκληρώθηκε από τη μονάδα η Ευρωπαϊκή μελέτη MEDEA που διερεύνησε την επίδραση των καταιγίδων αφρικανικής σκόνης στα παιδιά της Κρήτης και ειδικότερα στα παιδιά με βρογχικό άσθμα. Κατά τη μελέτη, εκτός της καταγραφής της επίδρασης στον αναπνευστικό των παιδιών της αφρικανικής σκόνης, αξιολογήθηκε και η αποτελεσματικότητα των συστημάτων πρόληψης της έκθεσης αυτών στην αφρικανική σκόνη.

Στο επόμενο έτος η μονάδα μας θα συμμετέχει στη μεγάλη πανευρωπαϊκή μελέτη TRIGGER η οποία εξετάζει περαιτέρω την επίδραση των κλιματικών αλλαγών στην υγεία των κατοίκων της Κρήτης και πέντε ακόμα ευρωπαϊκών περιφερειών.

Ποιές νέες διαγνωστικές και θεραπευτικές τεχνικές έχετε εφαρμόσει τα τελευταία χρόνια;

Η νοσηλεία μεγάλου αριθμού παιδιών κατά την πανδημία επέτρεψε την ευρεία χρήση της αναπνευστικής υποστήριξης με οξυγόνο υψηλής ροής (high flow canula). Η συγκεκριμένη μέθοδος, μη επεμβατικού αερισμού, επιτρέπει την, χωρίς διασωλήνωση, αναπνευστική υποστήριξη παιδιών με αναπνευστικά νοσήματα και μειώνει την ανάγκη εισαγωγής των παιδιών με αναπνευστική ανεπάρκεια στη μονάδα εντατικής νοσηλείας παιδιών. Όσο αφορά στις νέες διαγνωστικές τεχνικές, η μονάδα διαθέτει μεθόδους μη επεμβατικής καταγραφής της πνευμονικής φλεγμονής, όπως η μέτρηση του εκπνεόμενου μονοξειδίου του αζώτου (FeNO). Η τελευταία μέθοδος συμβάλλει στη διάγνωση και παρακολούθηση των παιδιών με άσθμα, εκτιμώντας με μη επεμβατικό τρόπο τα επίπεδα της ηωσινοφιλικής φλεγμονής και της επίδρασης της φαρμακευτικής αγωγής σε αυτή. Επίσης, είναι δυνατή η μέτρηση του ρινικού εκπνεόμενου μονοξειδίου του αζώτου (hNO), η οποία επιτρέπει τη διάγνωση πιο σπάνιων νοσημάτων του αναπνευστικού όπως οι κροσσοπάθειες. Οι νέες αυτές διαγνωστικές τεχνικές μαζί με τις από χρόνια διαθέσιμες όπως την βρογχοσκόπηση παιδιών, τον έλεγχο με δοκιμασία ιδρώτα για την κυστική ίνωση και τον εκτεταμένο γενετικό έλεγχο των αναπνευστικών νοσημάτων αποτελούν πολύτιμα εργαλεία διαγνωστικής προσέγγισης των αναπνευστικών νοσημάτων των παιδιών στην Κρήτη.

Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον;

Η προσπάθεια αναβάθμισης των υπηρεσιών και της επιστημονικής έρευνας της Παιδιατρικής και της Παιδοπνευμονολογικής Μονάδας είναι συνεχής.

Σε αυτό το πλαίσιο, τα επόμενα έτη αναμένεται η προμήθεια τεχνικού εξοπλισμού που θα επιτρέπει την καταγραφή της αναπνευστικής λειτουργίας παιδιών προσχολικής ηλικίας μέσω ταλαντοσιμετρίας, καθώς και την οργάνωση εργαστηρίου μελέτης ύπνου για τα παιδιά. Επίσης το τμήμα μας στο άμεσο μέλλον, θα αποτελέσει κέντρο αναφοράς για την οργάνωση της κατ' οίκον νοσηλείας παιδιών με βαριά χρόνια νοσήματα.

Τέλος, είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι σύντομα αναμένεται και η επίσημη αναγνώριση της υποειδικότητας της Παιδοπνευμονολογίας, καθιστώντας το κέντρο μας κέντρο πλήρους εκπαίδευσης των παιδιάτρων στην υποειδικότητα της Παιδοπνευμονολογίας

Τα θερινά Σχολεία στην Ιατρική Σχολή γίνονται θεσμός...

1ο Θερινό Σχολείο «Άνοια για φοιτητές ιατρικής: Βελτίωση γνώσεων/ανάπτυξη δεξιοτήτων των προπτυχιακών φοιτητών για τη διαχείριση της άνοιας»

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ιωάννης Ζαγανάς, Επίκουρος Καθηγητής Νευρολογίας

Το θερινό σχολείο «Άνοια για φοιτητές ιατρικής» διοργανώθηκε για πρώτη φορά φέτος το καλοκαίρι από την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης στις 4 -15 Ιουλίου με τη συμμετοχή 14 φοιτητών Ιατρικής από διάφορες χώρες (Βέλγιο, Κύπρο, Γερμανία, Ιταλία και Πολωνία). Στους φοιτητές ιατρικής παρουσιάστηκαν οι προκλήσεις της ανίχνευσης της γνωστικής δυσλειτουργίας και της φροντίδας ασθενών με νευροεκφυλιστικές διαταραχές. Επίσης, αυτό το Θερινό Σχολείο προσέφερε την ευκαιρία να παρουσιαστεί η διεπιστημονική προσέγγιση που χρησιμοποιείται στη φροντίδα της άνοιας για τη βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων της υγείας. Παράλληλα, οι φοιτητές εκπαιδεύτηκαν στις πιο πρόσφατες εξελίξεις στην έρευνα για τις νευροεκφυλιστικές διαταραχές. Η δομή του προγράμματος περιλάμβανε κλινική πρακτική, πρακτική εργαστηριακή εμπειρία και διαλέξεις από διακεκριμένους επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Τέλος, το κοινωνικό πρόγραμμα περιλάμβανε εκπαιδευτική εκδρομή στη Σπιναλόγκα, όπου οι φοιτητές γνώρισαν την ιατρική ιστορία του νησιού από εξειδικευμένο ξεναγό. Το πρόγραμμα ήταν ιδιαίτερα επιτυχημένο όπως κρίθηκε από τα σχόλια των συμμετεχόντων φοιτητών.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε:

<https://www.ioanniszaganas.gr/summerschools/dementia.html>

1ο Θερινό Σχολείο «Εισαγωγή στην 4D υπερηχοκαρδιογραφία εμβρύου»

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ιωάννης Γερμανάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής Παιδοκαρδιολογίας

Το 1ο θερινό σχολείο της Ιατρικής Σχολής του Π.Κ. «Εισαγωγή στην 4D εμβρυϊκή ηχοκαρδιογραφία» πραγματοποιήθηκε από τις 12 έως τις 16 Σεπτεμβρίου, προσφέροντας μια εισαγωγή στην εμβρυϊκή υπερηχοκαρδιογραφία, και φτάνοντας μέχρι τις νεότερες προηγμένες τεχνικές τετραδιάστατης απεικόνισης (4D)

της εμβρυϊκής καρδιάς και των αγγείων. Το Σχολείο απευθυνόταν σε προπτυχιακό, μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο. Κατά τη διάρκεια του θερινού σχολείου παρουσιάστηκαν οι βασικές αρχές υπερηχογραφικής απεικόνισης του καρδιαγγειακού συστήματος του εμβρύου, με στόχο τη βελτίωση της ανίχνευσης των εμβρυικών καρδιοπαθειών στα πλαίσια του συνήθους υπερηχογραφικού ελέγχου.

Βασικές γνώσεις εμβρυολογίας, συγγενών καρδιοπαθειών, ενδείξεων ειδικότερου διαγνωστικού ελέγχου, ασφάλειας των υπερήχων στην εγκυμοσύνη και σημασίας της προγεννητικής διάγνωσης παρουσιάστηκαν στις θεωρητικές διαλέξεις από διακεκριμένους προσκεκλημένους ομιλητές από ακαδημαϊκά ιδρύματα της χώρας μας. Η πρακτική άσκηση περιέλαβε επίδειξη της τεχνικής βασικής μελέτης καρδιαγγειακής ανατομίας εμβρύου και ακολούθησε εικονική εξέταση ανώνυμων τρισδιάστατων υπερηχοκαρδιογραφημάτων, με τη χρήση ειδικού λογισμικού ανασύστασης τρισδιάστατων μελετών (STIC), στην αίθουσα υπολογιστών της Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης. Παράλληλα έγινε επίδειξη της τεχνικής λήψης τόσο συμβατικών εικόνων όσο και τρισδιάστατων λήψεων σε σύγχρονα υπερηχοκαρδιογραφικά συστήματα που διατέθηκαν δωρεάν για τους σκοπούς του θερινού σχολείου από την G.E Healthcare.

Στους συμμετέχοντες χορηγήθηκαν βεβαιώσεις παρακολούθησης με αναγνώριση 2ECTS credits. Το επιστημονικό πρόγραμμα αξιολογήθηκε ως πρωτοπόρο από τις αντίστοιχες επιστημονικές εταιρείες (Ελληνικής Μαιευτικής –Γυναικολογικής Εταιρείας και Εταιρείας Υπερήχων στη Μαιευτική και Γυναικολογία) οι οποίες το συνέστησαν στα μέλη τους θέτοντάς το και υπό την αιγίδα τους.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε:

<https://www.ioanniszaganas.gr/summerschools/4dfetalecg.html>

1ο Θερινό Σχολείο «Μηχανικός Αερισμός»

Επιστημονική Υπεύθυνη: Κατερίνα Βαπορίδη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Εντατικής Θεραπείας

Η Κλινική Εντατικής Θεραπείας της Ιατρικής Σχολής διοργάνωσε τον Ιούνιο του 2022 το 1ο Θερινό Σχολείο Μηχανικού Αερισμού με τη συμμετοχή ιατρών από όλη την Ελλάδα και φοιτητών της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Κατά τη διάρκεια των 4 ημερών του Θερινού Σχολείου, παρουσιάστηκαν εξειδικευμένες μεθόδους εφαρμογής και παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας του Μηχανικού Αερισμού, καθώς και οι νεότερες ερευνητικές εξελίξεις στον τομέα. Το σχολείο χαρακτηρίστηκε από την ιδιαίτερη όρεξη των νέων ιατρών που το παρακολούθησαν να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους στο αντικείμενο του Μηχανικού Αερισμού.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε:

<https://icu.med.uoc.gr/index.php/el/2o-summer-school-to-mixaniko-aerismo>

Ιατρική και Τέχνη

Λογοκρισία, τέχνη και Ιατρική
Ο καλλιτέχνης: Gustav Klimt
(1862 - 1918)

Αυστριακός ζωγράφος, υποστηρικτής του κινήματος της Art Nouveau (Νέα Τέχνη). Είναι ένας από τους σημαντικότερους διακοσμητικούς ζωγράφους του 20 ου αιώνα. Το καινοτόμο έργο του συνδυάζει στοιχεία του συμβολισμού και της Art Nouveau με επιρροές από την αρχαία ελληνική, μυκηναϊκή και αιγυπτιακή αγγειογραφία. Το έργο του θεωρήθηκε προκλητικό για την εποχή του και υπέστη σκληρή κριτική.

Ο ζωγράφος γεννήθηκε στο Μπάουμγκαρτεν, κοντά στην πόλη της Βιέννης. Ήταν γιος χαράκτη, το δεύτερο από τα 7 παιδιά πολύτεκνης οικογένειας.

Φοίτησε στη Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών της Βιέννης από τα 14 χρόνια του.

Σε νεαρή ηλικία βραβεύτηκε για το έργο του. Όμως ο Klimt δεν θα επαναπαυθεί στις δάφνες του. Η εναντίωση του στις αξίες του ακαδημαϊσμού θα τον φέρει σε σύγκρουση με κοινό και κριτικούς.

Αφορμή υπήρξε το το τρίπτυχο: **Φιλοσοφία, Ιατρική και Νομική**, ένα μνημειώδες έργο οροφografίας που ανέλαβε να φιλοτεχνήσει στη μεγάλη Αίθουσα του Πανεπιστημίου της Βιέννης.

Ο Klimt, πνεύμα πρωτοπόρο και θαραλλέο, υπήρξε ιδρυτικό μέλος και πρόεδρος της ομάδας για την Απόσχιση της Βιέννης (1897). Η ομάδα διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη του κινήματος της Art Nouveau.

Ο ζωγράφος πέθανε στις 6 Φεβρουαρίου 1918 από αποπληξία, ένα μήνα μετά από ένα σοβαρό εγκεφαλικό επεισόδιο. Αρκετά έργα του παρέμειναν ημιτελή...

Το έργο: “Ιατρική”

Η “Ιατρική” ήταν η δεύτερη στη σειρά οροφωγραφία που φιλοτεχνήθηκε από τον Klimt για την οροφή του Πανεπιστημίου της Βιέννης. Στην αλληγορική αυτή παράσταση, η περιπέτεια του ανθρώπου στη γη φαίνεται να απεικονίζεται με ένα ποτάμι από γυμνές μορφές. Σε πρώτο πλάνο η Υγεία, η κόρη του θεού της ιατρικής Ασκληπιού, φαίνεται να ηγείται της ανθρώπινης πομπής ή ακόμη και να στρέφει τα νώτα της σε αυτήν... Ενδεδυμένη με χρυσοποϊκίλο χιτώνα, προτάσσει την κούπα της λήθης ενώ στο δεξί της χέρι υποστηρίζει περιελιγμένο το φίδι του Ασκληπιού. Ανάμεσα στις γυμνές μορφές ο θάνατος κατέχει τη δική του θέση σε μια αδιαχώριστη ενότητα από τη ζωή. Η γεμάτη αυτοπεποίθηση και πειθώ στάση της Ιατρικής αντιπαραβάλλεται στο σιωπηλό ανθρώπινο ποτάμι που συγκαταβατικά ακολουθεί το δρόμο του.

Το έργο βρίσκει το δρόμο του το 1911 στην κατοχή μιας εβραϊκής οικογένειας ενώ το 1938 κατάσχεται από τους Ναζί. Το 1943, μετά από μια τελευταία έκθεσή του, το έργο μετακινείται σε ένα κάστρο στην Αυστρία. Το τέλος του έργου έρχεται απρόσμενα τον Μάιο του 1945, όταν η «Ιατρική» παραδίδεται στις φλόγες σε μια πυρκαγιά που ξέσπασε με την είσοδο των Ναζί. Το μόνο που απέμεινε από το πολυσυζητημένο έργο είναι σχέδια και ασπρόμαυρες φωτογραφίες.

Η «Ιατρική» στον κόσμο της τεχνητής νοημοσύνης

Μια ενδιαφέρουσα συνεργασία έδωσε χρώμα στην «Ιατρική» του Klimt. Ερευνητές της Google Arts and Culture σε συνεργασία με το Μουσείο Belvedere της Βιέννης, ανέπτυξαν ένα ψηφιακό εργαλείο που επιχρωμάτισε το έργο, βασισμένο σε τεχνικές τεχνητής νοημοσύνης. Το έργο προβλήθηκε στην έκθεση, με τίτλο «Klimt vs Klimt – The Man of Contradictions»

Η αλληγορική οροφωγραφία του Gustav Klimt συνεχίζει να εκπέμπει μια απόκοσμη γοητεία, θέτοντας τολμηρά ερωτήματα που παραμένουν διαχρονικά..

Σημείωση:

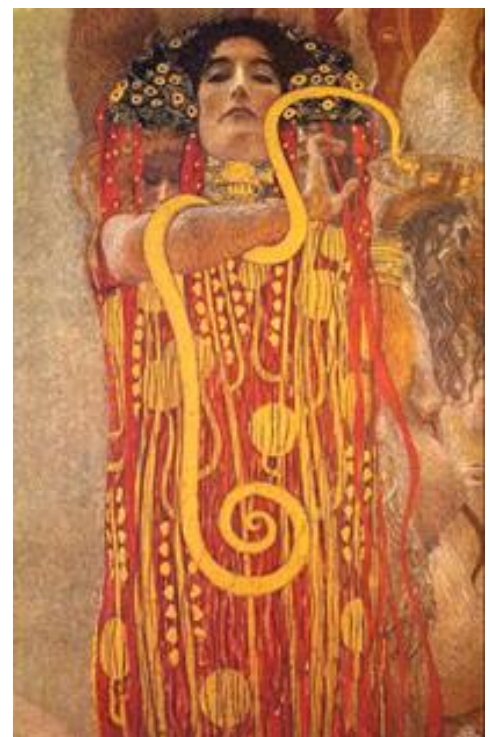
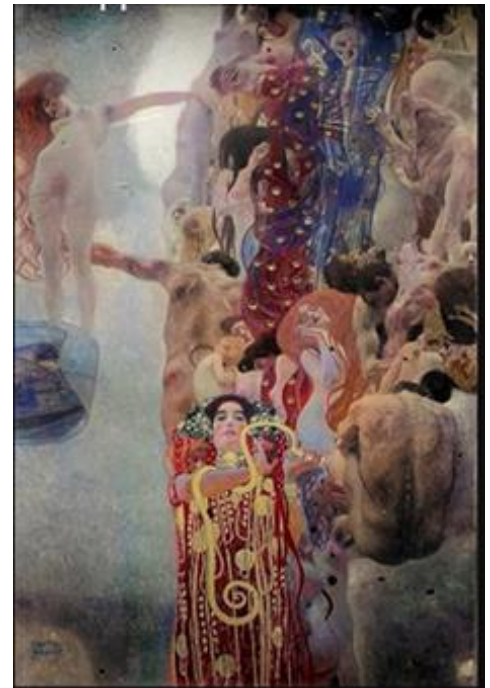
Art Nouveau (Αρ Νουβό - Νέα Τέχνη) ήταν ένα κίνημα που σάρωσε τις τέχνες της διακόσμησης και την αρχιτεκτονική στα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ου αιώνα

Ενδεικτική δικτυογραφία:

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC139056/>

<https://www.gustav-.com/Medicine.jsp>

<https://artsandculture.google.com/entity/gustav-/m03869?hl=en>

Άρθρο: Μ.Τσαγκαράκη, Ε.Τ.Ε.Π Ιατρικής

Τα Φοιτητικά νέα μας

Ε.Ε.Φ.Ι.Ε

Η Η ΕΕΦΙΕ Παραρτήματος Κρήτης, στο πλαίσιο των δράσεων της, διοργάνωσε και φέτος, το καθιερωμένο workshop πρακτικών δεξιοτήτων

στην κλινική άσκηση, για τους φοιτητές του 4ου, 5ου και 6ου έτους. Το workshop έγινε στις 6 Νοεμβρίου στο ανατομείο της σχολής μας, με την συμβολή της κλινικής Χειρουργικής Ογκολογίας, υπό την καθοδήγηση του καθηγητή Χειρουργικής κ. Ιωάννη Ρωμανού. Οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να διδαχθούν για την τοποθέτηση ρινογαστρικού σωλήνα και ουροκαθετήρα, καθώς και να εξασκηθούν στην συρραφή τραύματος.

Επιπλέον, στα πλαίσια των δράσεων μας, πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τη μονάδα Ιατροδικαστικής του ΠΑΓΝΗ και την επίκουρη καθηγήτρια Ιατροδικαστικής, κα Ελένη Φ. Κρασιώτη, η 1η ημερίδα Ιατροδικαστικής με τίτλο "Villains, Victims and Forensic Evidence". Στην ημερίδα, συμμετείχαν εξάίρετοι επιστήμονες από τους κλάδους όχι μόνο της Ιατροδικαστικής, αλλά και της Βιολογίας, της Νομικής καθώς και εκπρόσωπος από το γραφείο Εγκληματολογικών Ερευνών του αστυνομικού μεγάρου Ηρακλείου. Οι παρουσιάσεις τόσο των ειδικών όσο και των φοιτητών, κέντρισαν το ενδιαφέρον όσων παρευρέθησαν στο αμφιθέατρο μεταπτυχιακών το πρωί της 19ης Νοεμβρίου. Τέλος, το ολόγραμμα φόνου, αποτέλεσε το αποκορύφωμα της ημερίδας, με τους συμμετέχοντες να εντυπωσιάζονται από τις δυνατότητες που προσφέρει η επιστήμη της Ιατροδικαστικής.

Στις 9 Δεκεμβρίου διοργανώθηκε σε συνεργασία με το ΕΕΦΙΕ Alumni Σεμινάριο Συνταγογράφησης με τον τίτλο "Η συνταγή της επιτυχίας". Με τη συμβολή ειδικευόμενων της Κλινική Χειρουργικής Ογκολογίας και της Κλινικής Εσωτερικής Παθολογίας του ΠΑΓΝΗ, τελειόφοιτοι καθώς και απόφοιτοι του Πανεπιστημίου Κρήτης εξασκήθηκαν στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, ένα εφόδιο, α-

Δράσεις της Τοπικής Επιτροπής της HelMSIC για τους μήνες Μαρτίου - Απριλίου του 2022

 Helmsic

Τι έκανε η Τοπική Επιτροπή το διάστημα Μαΐου - Νοεμβρίου;

Τους καλοκαιρινούς μήνες η Τοπική Επιτροπή φιλοξένησε φοιτητές Ιατρικής από όλο τον κόσμο, οι οποίοι πραγματοποίησαν κλινική ή ερευνητική άσκηση στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο ή σε εργαστήρια της Ιατρικής Σχολής αντίστοιχα.

Η νέα ακαδημαϊκή χρονιά ξεκίνησε δυναμικά και για την HelMSIC με την πραγματοποίηση των **Εξετάσεων Ανταλλαγών**, δίνοντας την ευκαιρία σε όλους τους Φοιτητές Ιατρικής του Ηρακλείου να κατοχυρώσουν ένα συμβόλαιο Ερευνητικής ή Κλινικής Ανταλλαγής σε κάποια χώρα του Εξωτερικού.

Τον Νοέμβριο πραγματοποιήθηκε η **Ημερίδα Ψυχικής Υγείας** με την υποστήριξη της Ψυχιατρικής Κλινικής του ΠΑΓΝΗ, ένα βιωματικό και συμμετοχικό πρόγραμμα που στόχευε στο να εκπαιδεύσει τους συμμετέχοντες στην αναγνώριση και την αντιμετώπιση προβλημάτων Ψυχικής Υγείας που οι ίδιοι θα κληθούν να αντιμετωπίσουν ως μελλοντικοί επαγγελματίες υγείας.

Μάλιστα τον Νοέμβριο η Τοπική Επιτροπή συνεργάστηκε με το Πρότυπο Γυμνάσιο Ηρακλείου για την πραγματοποίηση του **SHARE | Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση Νέων** σε μία προσπάθεια να παρέχει ορθή πληροφόρηση και σημαντικές δεξιότητες στους νέους γύρω από τη θεματική της Σεξουαλικότητας. Το πρόγραμμα αποτελεί μια σειρά εκπαιδευτικών βιωματικών σεμιναρίων-εκπαιδεύσεων σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης προς εφήβους ηλικίας 13-16 ετών και παραδίδεται από ειδικά εκπαιδευμένους φοιτητές Ιατρικής και ενεργά μέλη της HelMSIC.

Τέλος, στο πλαίσιο του επιλεγόμενου μαθήματος Συμπόνια στην κλινική Φροντίδα με υπεύθυνο καθηγητή τον κ. Χρήστο Λιονή, η HelMSIC έχει εντάξει το πρόγραμμα **LSD - Learning Strategies about Drugs** σε συνεργασία με το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων - ΚΕΘΕΑ. Τον προηγούμενο καιρό διεξήχθησαν ομιλίες από ειδικούς του ΚΕΘΕΑ καθώς και ένα training από εκπαιδευτές της HelMSIC μέσω των οποίων οι φοιτητές έμαθαν περισσότερα για το φαινόμενο των εξαρτήσεων, τη θεραπευτική διαδικασία, το στίγμα που τις συνοδεύει, καθώς επίσης και τον ρόλο του γιατρού στην καταπολέμηση των διακρίσεων και των στερεοτύπων. Στο επόμενο στάδιο του προγράμματος, οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να πραγματοποιήσουν επισκέψεις σε θεραπευτικές δομές του ΚΕΘΕΑ, να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα εξάρτησης και να γνωρίσουν από κοντά τη θεραπευτική διαδικασία.

Τι σχεδιάζεται για το ειγόμενο διάστημα;

Η HelMSIC διοργανώνει φέτος, για 13η συνεχή χρονιά το πρόγραμμα **World AIDS Day** το χρονικό διάστημα 29/11 - 01/12. Φέτος το πρόγραμμα αποτελείται από 2 στάδια: ένα εκπαιδευτικό σεμινάριο συμπεριλαμβανομένου ένα **training ομοταγούς εκπαίδευσης**, όπου οι φοιτητές θα εκπαιδευτούν ολιστικά σε θεματικές που αφορούν τον HIV και το AIDS, παρουσία εξωτερικών συνεργατών, την προαγωγή ασφαλούς σεξουαλικής συμπεριφοράς, το social accountability, την διεπιστημονική συνεργασία και τέλος την 1 Δεκεμβρίου, θα πραγματοποιηθεί μία **δράση δρόμου** στο κέντρο του Ηρακλείου, έξω από τη Λότζια. Στόχος είναι η μετάδοση του μηνύματος της Παγκόσμιας Ημέρας AIDS, καταρρίπτοντας στερεότυπα και σπάζοντας το στίγμα απέναντι στον HIV και το AIDS!

Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων από τις Εξετάσεις Ανταλλαγών θα ακολουθήσει η προετοιμασία των εξερχόμενων φοιτητών για την ανταλλαγή τους, μέσα από το **Pre Exchange Training 1**. Το training αυτό θα πραγματοποιηθεί από τους τοπικούς υπεύθυνους Ερευνητικών και Κλινικών ανταλλαγών, με σκοπό την καθοδήγηση των φοιτητών για τις διαδικασίες της ανταλλαγής τους

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στο Website της Οργάνωσης www.helmsic.gr, στο Facebook Group της Τοπικής μας Επιτροπής [HelMSIC Herakleion](https://www.facebook.com/HelMSIC-Herakleion), ή ακόμα και να στείλετε e-mail στο heraklion@helmsic.gr. Οι τακτικές συνεδριάσεις της Τοπικής Επιτροπής πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση, κάθε **Πέμπτη στη 13:00** και είναι ανοιχτές προς όλους τους φοιτητές που ενδιαφέρονται να γνωρίσουν καλύτερα τη HelMSIC και θέλουν να αποκτήσουν πιο ενεργό ρόλο.

Γίνε μαζί μου παιδί

Μια ομάδα δημιουργήμα φοιτητών ιατρικής που στόχος τους είναι να προσφέρουν στιγμές χαράς και ξεγνοιασιάς στα νοσηλευόμενα παιδιά και εφήβους της κλινικής Αιματολογίας Ογκολογίας παιδιών και εφήβων ΠαΓΝΗ.

Με παιχνίδια, κατασκευές, παραμύθια και συζητήσεις, στον ειδικά διαμορφωμένο χώρο της κλινικής, ο χρόνος μέσα στο νοσοκομείο

Η εθελοντική ομάδα με τίτλο: «Προαγωγή Υγείας» είναι μια ομάδα φοιτητών της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης η οποία υλοποιεί τις δράσεις της εδώ και 15 ολόκληρα χρόνια. Αποτελεί μια ομάδα η οποία απευθύνεται σε μαθητές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και αφορά σε ενημερωτική δράση, που υλοποιείται από εκπαιδευμένους φοιτητές Ιατρικής/εθελοντές της ομάδας. Ξεκινώντας από το έτος 2007, με συντονιστή τον καθηγητή κ. Κούτη και μετέπειτα τον καθηγητή κ.

Λιονή, η ομάδα αυτή έχει καταφέρει με την δράση της να επισκέπτεται πάνω από 20 σχολεία, Γυμνάσια και Λύκεια κάθε χρόνο, τόσο μέσα στην πόλη του Ηρακλείου όσο και στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου.

Η ενημέρωση και η εκπαίδευση των μαθητών επικεντρώνεται σε θέματα αντισύλληψης, γνώσης, πρόληψης και προστασίας από τα Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα (ΣΜΝ), σωστής χρήσης προφυλακτικού, ενημέρωσης για τις διαφορετικές μορφές προφύλαξης και ανάληψης προσωπικής ευθύνης όσον αφορά σε θέματα προσωπικής και δημόσιας υγείας. Με την έναρξη κάθε νέας ακαδημαϊκής χρονιάς, το δυναμικό της ομάδας, ενισχυμένο από νέους φοιτητές, εκπαιδεύεται συστηματικά στα πλαίσια τακτικών προγραμματισμένων συναντήσεων, στη διάρκεια των οποίων, με ευθύνη των συντονιστών της ομάδας και των παλαιότερων μελών της, πραγματοποιούνται τα εξής:

- η επικαιροποίηση των γνώσεων των εθελοντών/φοιτητών στα συγκεκριμένα γνωστικά πεδία, με βάση τα νέα επιστημονικά δεδομένα.
- η εκπαίδευση σχετικά με την παιδαγωγική προσέγγιση και τον τρόπο διαπραγμάτευσης των συγκεκριμένων ζητημάτων Δημόσιας Υγείας σε ομάδες εφήβων, και
- η εξάσκηση/προσομοίωση της ενημερωτικής δράσης, με βάση την εμπειρία των προηγούμενων ετών.

Άλλος ένας στόχος της εθελοντικής αυτής ομάδας καθίσταται η κατάρριψη μύθων και στερεοτύπων περί σεξουαλικών κατευθύνσεων, η κατάρριψη του κοινωνικού στίγματος σε βάρος ασθενών/φορέων ΣΜΝ, η διάδοση της αξίας της σωστής χρήσης προφυλακτικού καθώς και η προβολή της συναίνεσης ως βασικής προϋπόθεσης για την πραγματοποίηση σεξουαλικής πράξης ή οποιασδήποτε σεξουαλικής πρακτικής.

Αναμφίβολα, η σωστή σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και η διασφάλιση της υγείας συνιστούν μείζονα ζητήματα που χρήζουν ενημέρωσης όλου του φάσματος της κοινωνίας.

Κάθε χρόνο η ομάδα «Προαγωγή Υγείας» είναι πρόθυμη να καλωσορίσει τα νέα της μέλη, να διευρύνει τους ορίζοντές της και υπόσχεται νέες, ενδιαφέρουσες δράσεις που στοχεύουν στον ορθό εκπαιδευτικό προσανατολισμό για τα προαναφερθέντα θέματα, αλλά εξασφαλίζουν και τη διατήρηση ενός δημιουργικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα μεταξύ τόσο των μελών της ομάδας όσο και του εκάστοτε κοινού.

Ομάδα Εθελοντικής Αιμοδοσίας Π.Κ

Ομάδα Φοιτητικής Εθελοντικής Αιμοδοσίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, γνωστή και ως ΟΦΕΑΚ, είναι μια ομάδα φοιτητών από όλα τα Τμήματα του Πανεπιστημίου με σκοπό την προώθηση των ιδανικών της Εθελοντικής Αιμοδοσίας, της Δωρεάς Μυελού των Οστών αλλά και όχι μόνο. Η ομάδα μας έχει ιδρυθεί το 2002 και σήμερα είναι ενεργό μέλος του Φοιτητικού Κέντρου όπου στεγάζεται και το γραφείο της.

Την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά, την πρώτη μετα-COVID χρονιά χωρίς καραντίνες, η ομάδα μας βρίσκεται ξανά σε θέση να διοργανώνει ανεμπόδιστα δράσεις στο Πανεπιστήμιο. Για τον λόγο αυτό έχει ήδη προγραμματιστεί **εθελοντική αιμοδοσία** στο **Φοιτητικό Κέντρο** την **Τετάρτη 14 Δεκεμβρίου** και ώρες **9.30-14.00** σε συνεργασία με το Τμήμα Αιμοδοσίας του ΠΑΓΝΗ, τον σημαντικότερο σύμμαχό μας. Την ίδια ημέρα θα υπάρξει και **απογευματινή Αιμοδοσία** στον χώρο του Τμήματος Αιμοδοσίας του ΠΑΓΝΗ τις ώρες **16.30-19.00**. Η πραγματοποίηση μιας αιμοδοσίας και ειδικότερα η προώθησή της είναι μια ιδιαίτερος χρονοβόρα διαδικασία και για τον σκοπό αυτό κάνουμε κάλεσμα προς νέα μέλη ώστε να βοηθήσουν με όποιον τρόπο μπορούν. Όσοι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προσέλθουν σε κάποια από τις εβδομαδιαίες συναντήσεις μας, κάθε Παρασκευή 18.00 στο Φοιτητικό Κέντρο. Επίσης, μπορείτε πάντα να επικοινωνείτε μαζί μας με τους τρόπους που αναφέρονται στο τέλος.

Email:

ofeak.pk@gmail.com

Social media

Facebook:

[https://
www.facebook.com/
ofeak.pk](https://www.facebook.com/ofeak.pk)

Instagram:

@ofeak_uoc

YouTube:

[https://
www.youtube.com/
user/ofeak](https://www.youtube.com/user/ofeak)

Μία ξεχασμένη δράση της ομάδας μας που αναμένεται να αναβιώσει φέτος, είναι η ενημέρωση του κοινού για την Εθελοντική Αιμοδοσία και τη Δωρεά Μυελού των Οστών στο Χριστουγεννιάτικο Χωριό που στήνεται στην Πλατεία Ελευθερίας για τον εορτασμό των Χριστουγέννων. Εκεί η ΟΦΕΑΚ ανοίγεται περισσότερο προς τους κατοίκους του Ηρακλείου και συστήνεται σε άτομα που δεν ανήκουν στον στενό κύκλο του ΦΚ. Μάλιστα η ΟΦΕΑΚ προγραμματίζει και μια σημαντική εκδήλωση στον ίδιο χώρο η οποία όμως δεν μπορεί να ανακοινωθεί τη στιγμή που γράφεται αυτό το κείμενο.

Τέλος, η ΟΦΕΑΚ συμμετείχε στα "Organ meetings" που διοργανώθηκαν από την Στέγη Ωνάση και τον Εθνικό Οργανισμό Μεταμοσχεύσεων για την ενημέρωση Συλλόγων και Ομάδων σχετικά με τη Δωρεά Οργάνων. Η γνώση που αποκομίστηκε από αυτή την ενημέρωση θα ενταχθεί στα μελλοντικά πλάνα της ομάδας.

Είτε κάποιος θέλει να γίνει μέλος της ΟΦΕΑΚ είτε όχι, η σημασία της Εθελοντικής Αιμοδοσίας είναι η ίδια. Η αιμοδοσία αποτελεί μια πράξη αγάπης στην οποία ο αιμοδότης δίνει το πιο πολύτιμο πράγμα που έχει, το ίδιο του το αίμα και με αυτό δίνει ζωή σε τουλάχιστον 3 συνανθρώπους του.

Δίνουμε Αίμα. Χαρίζουμε Ζωή.

Οι φοιτητές γράφουν.....**1η Δεκεμβρίου – Παγκόσμια Ημέρα κατά του AIDS!****Μηνάς Δράκος -Φοιτητής Ιατρικής Σχολής Π.Κ**

Στις 5 Ιουνίου 1981 το Center for Disease Control (CDC) σε άρθρο του στο Morbidity and Mortality Weekly Report (MMWR) θα περιγράψει την εμφάνιση πέντε περιστατικών πνευμονοκυστικής πνευμονίας (*Pneumocystis carinii* pneumonia, PCP) μιας τυπικά σπάνιας πνευμονικής λοίμωξης. Οι πέντε ασθενείς ήταν μέχρι πρότινος υγιείς ομοφυλόφιλοι άνδρες, κάτοικοι του Los Angeles.

Η δημοσίευση αυτή στο MMWR θα αποτελέσει την πρώτη επίσημη αναφορά σε εκείνο που θα γίνει - ένα χρόνο αργότερα- γνωστό ως AIDS. Εντυπωσιακά, την ίδια ημέρα με το MMWR ο δερματολόγος Dr. Alvin Friedman-Kien ενημερώνει το CDC για μια συνάθροιση περιστατικών ενός σπάνιου αλλά επιθετικού τύπου καρκίνου (Kaposi's Sarcoma, KS) σε ομοφυλόφιλους άνδρες στη Νέα Υόρκη και Καλιφόρνια. Σήμερα γνωρίζουμε πως η πνευμονοκυστική πνευμονία και το σάρκωμα Kaposi αποτελούν συχνές κλινικές εικόνες σε άτομα με AIDS. Μέσα στους επόμενους 18 μήνες ο αριθμός νέων σε ηλικία ανδρών που εμφάνισαν PCP και KS αυξήθηκε δραματικά.

Η νόσος θα χαρακτηριστεί κοινωνικά ως μια "lifestyle ασθένεια" και θα ξεκινήσει να αναφέρεται στην επιστημονική κοινότητα ως Gay-Related Immunodeficiency (GRID) ενώ οι όροι gay cancer και gay plague θα είναι μόνο λίγοι από εκείνους που θα ενταχθούν στο λεξιλόγιο των πολιτών και του καθημερινού τύπου. Τον Αύγουστο του 1982 το CDC θα ονοματοδοτήσει την νόσο acquired immune deficiency syndrome (AIDS) σε μια προσπάθεια αποστιγματισμού των ομοφυλοφίλων και έμφασης του ονόματος στην παθολογία της νόσου. Μέχρι το τέλος του 1982 κατέστη σαφές από τα επιδημιολογικά δεδομένα πως μεταδιδόταν μέσω σωματικών υγρών και μολυσμένου αίματος. Όμως, οι μεταγγίσεις ήταν πλέον μη-ασφαλείς υπό την απουσία ενός AIDS-test του αίματος. Οι αιμορροφιλικοί -λόγω των συχνών μεταγγίσεων- αποτέλεσαν μείζονα ομάδα κινδύνου για εμφάνιση της νόσου.

Το 1983 θα δειχθεί η ετεροσεξουαλική μετάδοσή της, καθώς γυναίκες εμφάνιζαν AIDS μετά από σεξουαλική επαφή με νοσούντες άντρες. Μάλιστα, βρέθηκε ότι το 80% των νέων περιστατικών AIDS παγκοσμίως ήταν αποτέλεσμα ετεροσεξουαλικής επαφής. Παρόλα αυτά, τα περισσότερα AIDS περιστατικά αφορούσαν ομοφυλόφιλους άνδρες με πολλαπλούς σεξουαλικούς συντρόφους, χρήστες ναρκωτικών ουσιών και αιμορροφιλικούς. Ο στιγματισμός και η κοινωνική διάκριση των ομάδων αυτών άρχισε να οξύνεται αυξανόμενου του αριθμού των περιστατικών, της απουσίας κάποιας υποσχόμενης θεραπείας ή αναστολής της διασποράς καθώς και της άγνοιας του αιτιολογικού παράγοντα που ευθύνεται για την νόσο. Οι αναφορές για απόλυση από την εργασία καθώς και εξώσεις από τα διαμερίσματα τους ασθενών στη Νέα Υόρκη από τους ιδιοκτήτες αυτών θα αρχίσουν να δοκιμάζουν τα αντανακλαστικά ανθρωπιάς και αλληλεγγύης του ανθρώπινου είδους.

Ενώ στις Η.Π.Α. το AIDS έχει αρχίσει να διχοτομεί το κοινωνικό σώμα, στη Γαλλία της γηραιάς ηπείρου οι ερευνητές Luc Montagnier and Francoise Barre-Sinoussi του Ινστιτούτου Paster απομονώνουν τον Μάιο του 1983 έναν νέο ρετροϊό ο οποίος πίστευαν πως ευθύνεται για το AIDS. Έναν χρόνο αργότερα, η ομάδα του ερευνητή Robert Gallo στις Η.Π.Α θα επιβεβαιώσει τα ευρήματα των ερευνητών από το Paster. Σημαντική συνεισφορά στην ανακάλυψη του ρετροϊού είχε και η ομάδα του Jay Levy.

Τον Μάρτιο του 1985 -τρία χρόνια μετά την έναρξη της πανδημίας του AIDS- η επιστημονική κοινότητα θα αποφανθεί πως το AIDS προκαλείται από έναν νέο ρετροϊό ο οποίος το 1986 ονομάστηκε ως HIV (Human Immunodeficiency Virus). Το 2008 οι Barré-Sinoussi and Montagnier θα βραβευστούν με το βραβείο Noble για την ανακάλυψη του HIV ως τον παράγοντα που προκαλεί το AIDS. Η επιλογή της Σουηδικής Ακαδημίας να μην βραβεύσει και τον Robert Gallo πυροδότησε μια σειρά αντιπαράθεσεων. Ο Gallo θα δηλώσει αργότερα πως ήταν “απογοητευμένος” που δεν ήταν συναποδέκτης του βραβείου ενώ ο Montagnier θα πει πως “εξεπλάγην” από την επιλογή της ακαδημίας να μην τον βραβεύσει.

Πώς όμως εμφανίστηκε ο HIV στον άνθρωπο; Ο ρετροϊός μεταδόθηκε στον άνθρωπο στην Αφρική από χιμπατζήδες του υποείδους *Pan troglodytes troglodytes*. Η μετάβαση του ιού στο είδος μας χρονολογείται την δεκαετία του 1920 στην Kinshasa, πρωτεύουσα του Congo. Λόγω της ασυμπτωματικής μετάδοσης, του μεγάλου χρόνου λανθάνουσας φάσης του ιού και την μετάδοσης μέσω σεξουαλικής επαφής, εκατομμύρια άνθρωποι ανά τον κόσμο είχαν μολυνθεί πριν την καταγραφή του πρώτου AIDS περιστατικού.

Τι γνωρίζουμε σήμερα για το AIDS; Το AIDS μαζί με την COVID-19 αποτελούν τις δύο πανδημίες οι οποίες βρίσκονται ακόμη εν εξέλιξη. Το 2021 συμπληρώθηκαν 40 χρόνια από την έναρξη της AIDS πανδημίας με συνολικά 40.1 εκατομμύρια άνθρωποι να έχουν χάσει την ζωή τους από την νόσο. Το 2021 μόνο, 650.000 πέθαναν από τον HIV ενώ 1.500.000 άνθρωποι μολύνθηκαν. Δεν υπάρχει θεραπεία για τη νόσο, όμως η αυξημένη πρόσβαση σε προληπτικές και θεραπευτικές διαδικασίες καθώς και φαρμακευτική αγωγή επιτρέπει τους HIV ασθενείς να ζουν για αρκετές δεκαετίες. Ο HIV μπορεί να μεταδοθεί μέσω μιας ποικιλίας σωματικών υγρών όπως αίμα, μητρικό γάλα, σπέρμα και κολπικά υγρά. Μπορεί να μεταδοθεί από μητέρα σε παιδί κατά την εγκυμοσύνη ή τον τοκετό. Δε μεταδίδεται μέσω καθημερινών κοινωνικών αλληλεπιδράσεων όπως φιλία στο στόμα, αγκαλιές, χειραψία και σάλιο.

Αξιοσημείωτο της εξέλιξης τόσο της επιστήμης όσο και της βιοτεχνολογίας είναι ότι ενώ στην AIDS πανδημία χρειάστηκαν τρία χρόνια για την ταυτοποίηση του HIV στην COVID-19 πανδημία χρειάστηκε μόλις ένας μήνας για την ταυτοποίηση του ιού SARS-CoV-2.

Ο 16 χρονών AIDS ασθενής Ryan White στο νέο του σχολείο το 1987. Του είχε απαγορευτεί το 1985 η πρόσβαση στο τελευταίο του σχολείο λόγω της νόσου του. Ως αιμορροφιλικός μολύνθηκε από τον HIV μετά από μετάγγιση αίματος.

Ο Dr. Richard DiGioia αγκαλιάζει τον ασθενή του, Tom Kane. 1992

Εικόνα 7: Αστυνομικοί απομακρύνουν έναν ACT UP διαδηλωτή μπροστά από το Δημαρ-

Κοσμήτορας Ιατρικής Σχολής:

Γεώργιος Κοχιαδάκης

Συντακτική Επιτροπή

Γιώργος Νότας

Μαρία Βενυχάκη

Αθηνά Γαργανουράκη

Μαρία Τσαγκαράκη

Φιλολογική Επιμέλεια:
Αθηνά Γαργανουράκη

Καλλιτεχνική επιμέλεια:
Μαρία Τσαγκαράκη

Φωτογραφία εξωφύλλου:

Η Ιατρική του Gustav Klimt στον κόσμο της τεχνητής νοημοσύνης

Δεν επιτρέπεται η οποιαδήποτε χρήση, αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, έκδοση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά του περιεχομένου του Newsletter χωρίς προηγούμενη άδεια.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: medsec@med.uoc.gr

<http://www.med.uoc.gr/?q=sxoli/periodiko>